

OPOZORILO: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače!

REPUBLIKA SLOVENIJA
SKUPŠČINA OBČINE KOPER

Na podlagi 142. člena zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu R Slovenije (Uradni list SRS Št.1/80) ter 237., 238.in 242. člena statuta občine Koper je skupščina občine Koper na seji zboru združenega dela, na seji zboru krajevnih skupnosti in na seji družbenopolitičnega zboru, skupno s skupščino samoupravne interesne skupnosti za prosveto in kulturo pripadnikov italijanske narodnosti občine Koper dne 10. junija 1986 sprejela

DOLGOROČNI PLAN OBČINE KOPER

ZA OBDOBJE 1986 - 2000

neuradno prečiščeno besedilo

**ob upoštevanju SPREMEMB IN DOPOLNITEV, sprejetih na seji
zborov občinske skupščine dne 23. marca 1988 (UO št.10/88)**

1. IZHODIŠČA DOLGOROČNEGA RAZVOJA

Za zadnje plansko obdobje, ki predstavlja izhodišča za dolgoročno planiranje, je značilna upočasnitev dinamike gospodarske rasti, kar je ob zaostrenih razvojnih težavah v federaciji privedlo do zmanjšanja naložb v proizvodnjo, infrastrukturo, družbene dejavnosti in s tem zaostajanje v razvoju, zlasti za tokovi v svetu, zmanjševanje družbenega in osebnega standarda in s tem kvalitete življenja. Osnovna naloga nadaljnjega razvoja je zato z ustvarjalnim delom in znanjem prestrukturirati gospodarstvo in družbene dejavnosti in s tem doseči bolj kakovostno raven družbenega razvoja.

Z dolgoročnim planom zato spodbujamo in usmerjamo vse subjektivne sile v naši občini k zavestnemu aktiviranju vseh družbenih zmožnosti, ki bodo dolgoročna osnova in pogoj za kvalitetnejši gospodarski in družbeni razvoj. Tak razvoj, ki bo predvsem omogočil dvig kakovosti življenja, bomo dosegli z usmeritvijo v znanstveno in tehnološko posodobitev, v družbeno organizacijo procesa reprodukcije in v skladnejši razvoj v prostoru. Planske naloge so zato usmerjene v doseganje preobrata v kakovosti gospodarjenja in dela, v zagotavljanje pogojev za uspešnejši prodor v svetu, povečanje ustvarjalnosti in inovativnosti ter uveljavljanje poti, ki bo ustrezala družbenim in naravnim razmeram na Obali.

Izhodišče takega razvoja pa je optimalno izkoriščanje lastnih sil, ki z njimi razpolagamo danes in bomo tudi v bodoče. Danes še ne dovolj izkoriščene sile oziroma viri so naravne danosti, zlasti obmorska in obmejna lega, še ne dovolj izkoriščena kmetijska zemlja v specifičnih mikroklimatskih razmerah, pa tudi obstoječi in bodoči kvalificirani kadri ter njihovo znanje. Pomemben kriterij za izkoriščanje teh sil oziroma virov in za ves nadaljnji razvoj pa bo medsebojna usklajenost vseh dejavnosti v prostoru, ki s svojim skupnim delovanjem ne bodo ogrožale okolja oziroma ne bodo zmanjševale kakovosti življenja. Gospodarska in celotna družbena struktura občine bo v nadaljnjem dolgoročnem razvoju vpeta v razvojne usmeritve, kriterije in naloge federacije in republike ter bo lahko le kot aktivni del celote zagotavljala svoj skladnejši in kvalitetnejši razvoj ter se obenem vključevala v mednarodno delitev dela. Pri tem pa bo zlasti vsključevanje v regionalni razvoj republike slonelo na potrebah in objektivnih možnostih družbenoekonomskega in prostorskega razvoja območja občine.

Pomemben in specifičen element naše stvarnosti in razvoja občine je tudi razvoj in vloga italijanske narodnosti. V dosedanjem razvoju smo veliko pozornosti posvetili njenemu ohranjanju in krepitvi, v prihodnosti moramo v večji meri in dosledneje v praksi uresničevati sprejeta načela in normativno ureditev.

Pomembno vodilo in kriterij dolgoročnega razvoja občine pa je tudi vsklajen razvoj dejavnosti na obalnem območju.

2. CILJI DOLGOROČNEGA RAZVOJA

Osnovni cilj dolgoročnega razvoja, ki so mu podrejene usmeritve na vseh področjih družbenega razvoja, je izboljšanje kakovosti življenja in dela ter krepitev družbenega in materialnega položaja delovnih ljudi in občanov, ki mora temeljiti na delu in rezultatih živega in minulega dela in na zagotavljanju dinamične gospodarske rasti na kakovostnih osnovah. Temu cilju bomo sledili s prizadevanji, da bi delovni ljudje in občani uresničevali nadzor nad celoto družbene reprodukcije ter nad pogoji, sredstvi in rezultati svojega dela ob zagotavljanju svoje odločilne vloge v socialistični samoupravni družbi.

Da bi dosegli ta osnovni cilj, moramo zagotavljati polno zaposlenost, ki bo temeljila na dinamičnem produktivnem zaposlovanju.

Sestavni del dviga kakovosti življenja bo vsestransko in kakovostno zadovoljevanje človekovih osebnih, družbenih, materialnih, socialnih, kulturnih in bivalnih potreb in interesov ter zagotavljanje prostorskih, finančnih, kadrovskih in drugih pogojev za zadovoljevanje teh potreb.

Kakovostnejšo raven družbenega razvoja bomo dosegli s posodobitvijo in prestrukturiranjem gospodarskih in negospodarskih dejavnosti, predvsem z uvajanjem tehnike, tehnologije, zlasti pa znanja, inovativnosti ter informatike. V gospodarstvu bomo zato uvajali take proizvodne programe, ki bodo izvozno usmerjeni in rentabilni po kriteriju cen na svetovnem trgu, ki bodo zagotavljali racionalno rabo energije in surovin, ki bodo rezultat tudi domačih razvojnih dosežkov in ki - ne nazadnje - ne bodo obremenjevali okolja. Zato bomo tako v gospodarstvu, gospodinjstvih in drugod pospeševali izrabo energije okolja in drugih čistih alternativnih virov energije. Postopno bomo opuščali proizvodne programe, ki zahtevajo ekstenzivno zaposlovanje oziroma zaposlovanje pretežno nekvalificiarne in polkvalificirane delovne sile, uvajali pa tehnološko intenzivne programe.

Promet bomo uskladili s potrebami razvojno - tehnološko intenzivnih dejavnosti in storitev. Prav tako se bodo družbene dejavnosti postopno prilagajale razvojno intenzivnim gospodarskim dejavnostim in kvalitativno bogatejšim potrebam prebivalstva.

Na vseh področjih družbenega razvoja bomo torej uveljevali tiste dejavnosti in področja, ki se bodo kakovostno vključevala v gospodarstvo, socialno in prostorsko - ekološko strukturo občine in jo optimalno razvijale, obenem pa se tudi aktivno vključevale v razvoj širše regije in v mednarodne tokove.

Z ovrednotenjem ekološke obremenjenosti obalnega območja bomo razvijali na tem območju samo tiste dejavnosti, ki s svojim, delovanjem ne bodo ogrožale ekološkega ravnotežja in ne bodo onesnaževale okolja nad zdravju in za varnost ljudi dopustno mejo, kar bomo sproti spremljali in uveljevali potrebne ukrepe.

V prizadevanju za doseganje skladnosti v razvoju na vseh področjih bomo v občini posebno pozornost posvetili izboljšanju družbenih, ekonomskih, prostorskih in kulturnih pogojev, potrebnih za vzpostavitev ustreznega položaja ter uveljavljanja kulturne in nacionalne identitete pripadnikov italijanske narodnosti v sožitju z večinskim narodom.

Posebna pozornost bo posvečena ohranjanju in oživljanju zgodovinsko kulturnih značilnosti, ki pričajo o narodnostno mešanem območju (naselbinska območja, spomeniki, toponomastika) in zagotavljanju pogojev za utrjevanje dvojezičnosti.

Za utrjevanje varnosti in neodvisnosti bomo še nadalje razvijali splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in nenehno povečevali učinkovitost, mobilnost in celovitost obrambne in samozaščitne sposobnosti in odgovornosti družbe za preprečevanje vseh vrst družbeno škodljivih delovanj ter za učinkovito ukrepanje ob elementarnih in novih ekoloških nevarnosti.

3. GLOBALNI OKVIRI IN DEJAVNIKI DOLGOROČNEGA RAZVOJA OBČINE

3.1. Globalni okvirji gospodarskega razvoja

Strategija dolgoročnega gospodarskega razvoja zahteva in ustvarja pogoje za dovolj hitro in stabilno gospodarsko rast, ki omogoča doseganje osnovnega cilja družbenega razvoja in izrabo poti k temu cilju. Ta strategija temelji na trajnem in ofenzivnem vključevanju v mednarodno delitev dela ob predhodni ustrezni prilagoditvi in prestrukturiranju gospodarstva.

Osnovni impulz za dvig gospodarskega razvoja in njegov generator bo tudi v občini izvoz. Ob možnostih za hkratno zmanjševanje in nadomeščanje uvoza z domačimi substituti bo tudi naše gospodarstvo z večanjem neto deviznih učinkov prispevalo svoj delež k postopnemu odpravljanju bremena zunanje zadolženosti Jugoslavije.

Proizvodna usmerjenost, ki jo zahteva trajen in stabilen izvoz na razvita zahodna tržišča, terja osvojitve tehnološko zahtevnejše proizvodnje, vendar kot plod domačega znanja. Zato bomo dosledno krepitev lastnih razvojnih služb organizacij združenega dela ter spodbujali tesnejšo navezanost na znanstveno raziskovalne institucije. Tako bomo uspeli nadoknaditi zaostanek za tehnološkim razvojem v svetu in mu v naslednjih obdobjih slediti. Rezultat tehnološke posodobitve bo postala proizvodnja, ki ne bo terjala bistvenega povečanja števila delovnih mest, pač pa bistveno višjo stopnjo usposobljenosti delavcev za vodenje in upravljanje delovnih procesov. Tako dosežena višja produktivnost in kvaliteta proizvodov ter storitev sta neobhodni pogoj za trajno in enakopravno vključevanje našega gospodarstva v svetovne tokove.

Gospodarstvo naše občine in regije ima posebno vlogo na področju uvajanja, organizacije in izvajanja sodobnih oblik transporta blaga ter s transportom povezanih storitev. Na tem področju pomen nekaterih subjektov celo presega jugoslovanske okvire. Pomembno vlogo pri prizadevanjih za standardizacijo, tipizacijo in unifikacijo velikih infrastrukturnih sistemov bodo ti subjekti obdržali in jo še poglobljali.

Naravne razmere in obstoječe ter predvidene okoliščine za proizvodnjo hrane in njeno dostavo na tržišče dajejo kmetijstvu v naši regiji z vidika ekonomske oskrbe slovenskega in srednjeevropskega prostora s hrano izjemen položaj. Ta položaj moramo izrabiti v širši prostor, zato še naprej opredeljujemo kmetijstvo in agroživilstvo kot eno prioritarnih dejavnosti.

Pri prizadevanjih za prestrukturiranje gospodarstva bo posebno pomembna kakovost investicijskih odločitev, ki morajo upoštevati ne samo podjetniške in sektorske vidike in interese, temveč tudi zahteve za skladen družbeni razvoj občine, regije in republike, ob tem pa predvsem upoštevati omejitve obalnega območja.

3.2. Globalni okvirji in dejavniki socialnega razvoja

3.2.1. Socialni razvoj, kakovost življenja in dela

Dolgoročne planske naloge na vseh ravneh so usmerjene v doseganje višje kvalitete življenja. Dejavniki dviga kvalitete življenja in socialne blaginje, bodo izboljšanje osebnega in družbenega standarda na podlagi učinkovite mobilizacije vseh materialnih in človeških resursov, polna zaposlenost ob hkratnem skrajševanju delovnega časa, uvajanje delovnih zaposlitev in humanizacije dela, tudi na račun računalniško pripravljene in vodene proizvodnje, spodbujanje in nagrajevanje kreativnega dela, permanentno samoizobraževanje, zaščita in izboljšanje življenjskega okolja in bivalnih razmer, izboljšanje prehranjevalnih navad in ne nazadnje polno afirmiranje vloge delovnih ljudi kot nosilcev ekonomskih in socialnih sprememb in odločanja o razvoju.

Višja razvojna raven bo dobila svojo potrditev v višji socialni produktivnosti, ki se kaže v manjšem delovnem absentizmu, manjši fluktuaciji, preprečevanju socialne anomalije in razlik, ki ne izhajajo iz dela, odpravljanju delovne in politične odtujitve, sproščanju pobud, vključno s spontano rastjo različnih oblik samopomoči v okviru zdravstva, otroškega varstva, šolstva in zaposlovanja.

Globalni cilji socialnega razvoja temeljijo na zadovoljevanju človekovih raznolikih in kvalitativno bogatih potreb, delitvi razpoložljivih sredstev za zadovoljevanje potreb po načelu dela, solidarnosti in vzajemnosti, spodbujanju ustvarjalnosti, humanizaciji delovnih in življenjskih razmer celotnega prebivalstva ter ekonomski in socialni varnosti nasploh, s čemer bodo podane možnosti polnega življenja, dela in ustvarjanja zunaj spon vsakdanjih obveznosti in eksistenčne nuje.

Z ukrepi socialne politike bomo ustvarjali možnosti, da si bo vsakdo zgradil svojo socialno varnost na osnovi lastnega dela.

Polna zaposlitev oziroma zadovoljitev potreb po ustvarjalnem delu, kot predpogoj za kvaliteto dela in življenja, bo dominanten cilj socialnega razvoja. Socialna politika bo tako vse bolj izgubljala svojo kurativno in zaščitniško vlogo pri odpravljanju določenih negativnih, stranskih učinkov ekonomskega razvoja ter bo uveljavila predvsem svojo razvojno komponento z vsemi spodbujevalnimi vplivi.

3.2.2. Prebivalstvo, kadri, zaposlovanje

Dolgoročne usmeritva demografskega razvoja in zaposlovanja v občini Koper izhajajo iz razvojnih potencialov občine in regije ter njenih razvojnih prednosti.

Demografski razvoj občine bo temeljil na naravni rasti in zmernejšem doseljevanju kot v preteklem dolgoročnem obdobju. Prebivalstvo občine bo naraščalo hitreje kot v povprečju SRS in kot je opredeljeno v predlogu dolgoročnega plana SRS z ozirom na specifičnosti obalnega območja, gospodarskega potenciala in obmorske lege.

Demografski razvoj in zaposlovanje bosta odvisna od kvalitete planiranja in politike zaposlovanja pri nosilcih planiranja in morata z vidika razvoja temeljiti na kadrovskega resursih občine in le izjemoma na delavcih in strokovnjakih od drugod.

Projekcija prebivalstva po krajevnih skupnostih

Krajevna skupnost	*	**	1990	2000
	1981	1985		
1. Ankaran	1.735	2.158	2.400	3.000
2. Bertoki	1.288	1.261	1.350	1.800
3. Boršt	185	168	170	170
4. Črni kal	1.658	1.669	1.680	1.700
5. Dekani	1.202	1.241	1.280	1.350
6. Gračišče	971	1.025	1.050	1.080
7. Gradin	518	508	500	500
8. Hrvatini	1.574	1.718	1.750	1.800
9. Koper	6.359	6.280	6.300	6.500
10. Marezige	852	869	900	1.000
11. Pobegi-Čežarji	1.112	1.181	1.250	1.350
12. Pridvor	661	868	909	950
13. Prisoje-Olmo	4.030	4.100	4.200	4.300
14. Smedela	9.392	9.800	9.800	9.850
15. Škocjan	2.983	3.100	3.200	3.250
16. Škofije	2.412	2.476	2.530	2.600
17. Šmarje	1.984	2.056	2.100	2.100
18. Vanganel	596	664	670	700
19. Žusterna	2.331	3.448	5.670	10.500
SKUPAJ:	41.843	44.600	47.700	54.500

* podatki iz popisa prebivalstva 1981 (31.3.1981)

** podatki iz registra prebivalstva s stanjem 31.12.1985.

V zgornji tabeli je prikazana rast števila prebivalstva v občini Koper in njegova razmestitev ter dinamika rasti po posameznih krajevnih skupnostih. Prebivalstvo občine se bo povečalo s povprečno letno stopnjo rasti 1,35 % in se bo od 41.843 v letu 1981 povečalo na 54.500 prebivalcev ob koncu leta 2000.

Predvidevamo, da bo leta 2000 od vseh prebivalcev okoli 22,5 % prebivalcev v starostni skupini 0 - 14 in 10 do 11 % prebivalcev starih nad 65 let.

Rast zaposlovanja bo ob predvidenih razvojnih usmeritvah in rasti družbenega proizvoda umirjena in bo predvidoma znašala do največ 1 % povprečne letne rasti.

Delež aktivnega prebivalstva se bo pod vplivom manjšega priseljevanja iz drugih območij Jugoslavije, daljšega izobraževanja in drugih demografskih značilnosti, predvidoma gibal med 48,5 % in 49,5 % vsega prebivalstva.

Spremembe v strukturi zaposlenih bodo na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja, zlasti pri primarih in sekundarnih dejavnosti. Še posebej se bo število povečalo v terciarnih dejavnosti, predvsem na področju prometa in zvez, v turizmu in drobnem gospodarstvu.

Zaradi pričakovanih in potrebnih procesov prestrukturiranja gospodarstva se bo vedno bolj krepila dejavnost parmamentnega izobraževanja in prekvalifikacije ter dokvalifikacije zaposlenih.

Organizacije združenega dela bodo s humanizacijo delovnih pogojev, z zagotavljanjem aktivnosti za preprečevanje nastanka invalidnosti ter z ustvarjanjem pogojev za usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb uresničevale družbeno varstvo invalidov.

Organizacije združenega dela ter pristojne samoupravne interesne skupnosti bodo zagotovile pripravo in izvajanje takšnih programov usposabljanja in rehabilitacije invalidnih oseb, da si bodo ti zagotovili socialno varnost s produktivnim delom, hkrati pa jim bodo zagotovljeni pogoji za kvalitetno življenje.

3.3. Prostorski in ekološki okviri razvoja

Izhodišče dolgoročnega razvoja občine Koper predstavlja tudi njena specifična lega z razpoložljivimi naravnimi in ustvarjenimi danostmi, kar bo z ustreznim odnosom širše družbene skupnosti odločilnega pomena za izrabo teh resursov v bodočnosti.

Gre za obmorsko lego, obmejno lego, specifične klimatske in pedološke razmere in druge naravne prednosti, vendar tudi za nekatere odločilne omejitve, zlasti za prometno izoliranost, pomanjkanje vode, energije, surovin, za ekološko občutljivost ter za neskladja v dosedanjem družbenem razvoju.

Občina Koper meri 270,8 kvadratnih km, ima povprečno gostoto prebivalcev 154 ljudi na kvadratni kilometer, prebivalci pa so razporejeni v 101 naselju.

Značilnost občine Koper je močno razvit priobalni pas, ki je zožen na ožji pas ob naselju Koper ter zaledju, ki se globoko zajeda v notranjost Istre, za katerega je značilno veliko število malih naselij. V zaledju je še vedno prisotna depopulacija in deagrarizacija območja z nizko oskrbo ter slabo komunalno in prometno urejenostjo.

Območja za poselitve, industrijska območja ter infrastrukturni objekti in naprave so bila v dosedanjem razvoju usmerjene pretežno na ožji priobalni pas, ki zajema urbano območje Kopa z ožjimi prometnimi naselji.

Koncentracija kapitala, delovnih mest in prebivalstva na relativno ozkem prostoru naselja Koper je še poglobljala razkorak med urbanim in ruralnim območjem, ki ga bo tudi v bodoče težko blažiti.

Bodočo poselitve in organizacijo dejavnosti v prostoru bomo usmerjali skladno z načeli varovanja in smotrne rabe dobrin splošnega pomena.

Pri zasnovi bodočega sistema poselitve bomo izhajali iz cilja skladnega družbenoekonomskega in prostorskega razvoja občine, pri čemer bomo zagotavljali:

- usklajen razvoj stanovanjskih, proizvodnih, oskrbnih in storitvenih zmogljivosti,
- ekonomsko upravičeno rabo in vsestransko preverjeno preobrazbo zemljišč,
- ohranitev poselitve na ruralnem območju s smotno izrabo obstoječih struktur,
- kvalitetno in zdravo bivalno okolje in ekološka ravnovesja,
- varstvo naravne, kulturne in jezikovne dediščine, vključno z izvornim imenoslovjem,
- smotno rabo in varstvo morja ter
- krepitev obrambe sposobnosti in družbene samozaščite.

4. USMERITVE IN STRATEGIJA GLOBALNEGA DOLGOROČNEGA DRUŽBENEGA RAZVOJA

4.1. Usmeritve in strategija razvoja gospodarskih dejavnosti

4.1.1. Kmetijstvo

Temeljna naloga kmetijstva bo izkoristiti vse razpoložljive dejavnike za povečanje proizvodnje, predvsem proizvodnje tistih kmetijskih pridelkov, ki zagotavljajo ustrezen dohodek, obenem pa tudi določenih proizvodov za pokrivanje lokalnih potreb.

Kmetijsko proizvodnjo bomo povečali z zagotavljanjem obdelave vseh razpoložljivih kmetijskih zemljišč, s koncentracijo zemljišč in proizvodnih kapacitet v okviru družbenega kmetijstva in pri družbeno organiziranih zasebnih proizvajalcih, z izboljšanjem tehnologije, s smotno uporabo produkcijskih sredstev pa bomo dosegli večje hektarske pridelke.

Za izboljšanje zemljiške strukture bomo oblikovali večje proizvodne enote in sicer kmečke obrate v okviru proizvodnih skupnosti združenih kmetov in družbenih obratov. V družbeno organizirani kmetijski proizvodnji si bomo prizadevali, da se bodo okrog sedanjih proizvodnih jeder koncentrirale proizvodne zmogljivosti in zemlja in to z nakupom zemlje, nad z zakonom določeno mejo pa z dodajanjem družbene zemlje iz kmetijskih zemljiških skladov, ki jo bodo organizirani člani in kooperanti odbelovali na podlagi proizvodnega programa in plana zadružne organizacije. Gospodarska politika bo oblikovana tako, da tisti, ki zemlje ne uporabljajo v proizvodne namene, ne bo imel interesa zanjo.

Pospešitev proizvodnje bo slonela na organizirani proizvodnji za poznan trg. Večjo specializacijo, večjo varčnost poslovanja in ustrežnejšo delitev dela bomo uveljavljali z organiziranjem in povezovanjem vseh nosilcev proizvodnje, predelave, blagovnega prometa in porabe.

Pri prostorskih posegih bomo pri bodočem razvoju kmetijstva upoštevali naslednje usmeritve:

- varovanje kmetijske zemlje pred spremembo namembnosti;
- nosilci razvoja nekmetijskih dejavnosti, ki jim bo z dolgoročnim planom omogočen poseg na kmetijska zemljišča I. območja, bodo v skladu z opredelitvami srednjeročnih planov zagotovili nadomestitev kmetijskih zemljišč enake kvalitete vsej v enakem obsegu;
- izboljšanje kmetijskih zemljišč s hidromelioracijami in agromelioracijami ob ustrezni pozornosti do aktivnosti za ohranitev ekološkega ravnotežja in ob uskladitvi z ostalimi uporabniki prostora (npr.: lovstvo, čebelarstvo, ribištvo, itd.);
- opredelitev vseh zaraščenih površin v sodelovanju z gozdarsko organizacijo;
- opredelitev območij za ljubiteljsko obdelovanje kmetijskih zemljišč (območje pod vasjo Paderna ob novi Šmarski cesti v izmeri 18 ha).

Urejanje kmetijskih zemljišč bo obsegalo 2.076 ha agromelioracij, 660 ha komasacij, od skupno 3.240 ha hidromelioracij pa odpade 1.310 ha osuševanje in 1.930 ha na namakanje.

Za dvig kvalitete prehrane domačega prebivalstva, pa tudi za izboljšanje turistične ponudbe, bomo pospeševali ustanovljanje kmetij, ki se ukvarjajo z biodinamičnim kmetijstvom. Tak način kmetijske proizvodnje bomo razvijali predvsem na območjih, ki so ekološko občutljiva (npr. na vodozbirnih območjih). Tudi sicer bomo v kmetijski proizvodnji težili k smotni uporabi tehnologij za intenzifikacijo, vendar glede uporabe agrotehničnih sredstev do obsega, ki ne bo vodil k trajnemu rušenju ekološkega ravnotežja.

4.1.2. Gozdarstvo

Pri gospodarjenju z gozdovi bo temeljna usmeritev smotrna izraba in krepitev naravnih gozdnih zmogljivosti ob hkratni stalni kreptvi vseh splošno koristnih funkcij gozdov (lesno proizvodna, varovalna, hidrogeološka, klimatološka, higijensko - zdravstvena, estetska, tehnično - rekreativna, poučna, raziskovalna in obrambna), ki so pogoj za biološko ravnovesje in zdravo življenjsko okolje. Pri gospodarjenju z zasebnimi gozdovi bo uveljavljen družbeni interes.

Globalne usmeritve pri gospodarjenju z gozdovi na kraškem gozdno gospodarskem območju, katerega del je tudi območje občine Koper, so predvsem naslednje:

- zagotoviti trajnost donosov gozdov s tendenco večanja donosov, ki naj sloni na boljši izrabi zmogljivosti gozdnih rastišč, kjer so za to dani pogoji,

- gospodarjenje z vsemi gozdovi tako, da se večja njihova okoljetvorna funkcija, kar se nanaša zlasti na njihovo varovalno funkcijo, na oblikovanje gozda kot krajinskega elementa, kot objekta za oddih in rekreacijo in kot obrambnega elementa,
- pogozdovanja na flišu bodo na obalnem območju usmerjena na varovanje tal pred erozijo, saj se pri povečani gozdnatosti opaža umiriter hudourniških območij,
- za napredek proizvodnosti gozdov je potrebno veliko več vlaganj, zlasti v sanacijo, melioracijo in gradnjo gozdnih cest in varstvo gozdov,
- gospodarjenje z gozdovi bo prilagojeno stopnji varovanja zemljišč (zaščita vodnih virov).

Reliefne, klimatske, pedološke in podobne razmere obravnavanega območja so ustvarile specifične razmere v gozdnem gospodarstvu. Kot gozdne površine so s kategorizacijo opredeljene velike površine, saj zavzemajo kar 40% površine občine.

Skupna površina gozdov znaša 10.909 ha, od katere odpade na:

- lesno-proizvodne gozdove 10.532 ha,
- varovalne gozdove 137 ha in
- gozdove s posebnim pomenom 240 ha

Z zasnovo poselitve ne predvidevamo posegov na gozdna zemljišča, manjše spremembe, ki se predvidevajo zaradi agrooperacij, bodo usklajene med nosilci planiranja.

4.1.3. Industrija

Na področju industrije bodo še nadalje najpomembnejši nosilci razvoja kovinsko predelovalna in motorna industrija ter bazična kemija. S tehnološko, organizacijsko, kadrovsko in finančno prenavo bodo industrijske organizacije združenega dela krepile svoj tržni in konkurenčni položaj ter se prožno prilagajale spreminjajočim se zunanjim in notranjim razmeram gospodarjenja. V ta namen bodo uvajale proizvodne programe z večjo udeležbo visoko strokovnih delavcev in znanja, z večjo inovativno sposobnostjo in z visoko avtomatizirano proizvodnjo. V ospredju bo povečanje produktivnosti in postopen izbor proizvodnih programov za tehnološko in razvojno zahtevnejše izdelke.

Z vidika prostora in prostorske razporeditve industrije so opredeljena naslednja območja:

- industrijsko razvojno središče v industrijski coni med Luko Koper-ankaransko povezovalno cesto, vzhodno vpadnico in železniškimi tirnimi napravami, razen že izsušenega in za kmetijsko rabo usposobljenega zemljišča zahodno od bertoške vpadnice. Za območje bo oblikovan dolgoročni razvojni koncept v kontekstu razvojnih težnj prostre carinske cone in interesa razvoja drugih industrijskih dejavnosti ter nadomeščanje površin iz deficitarnih industrijskih območij, za kar je opredeljenih 117 ha. Te dejavnosti se bodo postopoma in sklenjeno širile na te površine tako, da bo kmetijska proizvodnja na tem območju čimdlje ohranjena;
- območje Iplasa, Lame, mlekarne in hladilnice ob ankaranskem križišču, ki se bo razširilo iz obstoječih okvirov zaradi smotrne izrabe že usposobljene proizvodne infrastrukturne in zaokrožitve razvoja izvozne kemične in kovinske proizvodnje na podlagi lastnega znanja ter izgradnje industrijskega tira za potrebe Iplasa; s tem se zagotavljajo možnosti za zagotovitev ekološke sprejemljivosti obstoječe in nove proizvodnje. Dolgoročno je predvidena preselitev hladilnice in mlekarne na drugo območje;
- obstoječa industrijska območja Tomos in Cimos;
- območje komunalne industrije med magistralno cesto in regulirano strugo Badaševice.

Razvoj industrije bo upošteval vse ekološke omejitve glede onesnaženja zraka, tal, morja in vodotokov.

4.1.4. Gradbeništvo

Organizacije združenega dela s področja gradbeništva in njihove asociacije bodo, na osnovi razpoložljivega obsega dela, pripravile svoje programe prilagajanja tržnim razmeram, pri čemer bodo zagotavljale razvoj najsodobnejše organizacije dela in tehnologije gradnje, specializacije dela, skrbele za stalno rast kvalitete dela in produktivnosti ter skrbele za vzgojo kadrov, zlasti proizvodnih in organizatorjev dela. Pri projektiranju in gradnji objektov bodo imeli odločilno prednost tisti sistemi gradnje in materiali, ki zmanjšujejo stroške gradnje, zlasti pa stroške vzdrževanja in stroške ogrevanja objektov.

Gradbeništvo, industrija gradbenega materiala in organizacija s področja montažnih, instalacijskih in zaključnih del se bodo v planskem obdobju organizirale in razvijale v smislu kvalitetnega razvoja, tako da bo dosežena razvojna in proizvodna povezanost, usklajenost, specializacija in delitev razvojnega dela.

Pri prostorski razmestitvi industrije gradbenega materiala in pri dobivanju kamnitih agregatov izhajamo iz naslednjih usmeritev:

- za potrebe razvoja gradbenih obratov vseh gradbenih organizacij je skupna lokacija za betonarne določena na širšem območju laporokopa Sermin; ta lokacija bo izrabljena ob ustrezni zaščiti okolja;

- pridobivanje kamnitih agregatov (kamen, pesek, gramoz) bo potekalo na lokacijah obstoječih kamnolomov: GIP Gradis, cestnega podjetja na Črnem kalu, SGP Stavbenik - kamnolom Griža v obsegu, ki ga določa ekonomična izraba in varstvo okolja, laporokop Sermin in laporokop Gažon;

- za pridobivanje sivega kamna (peščenjaka) je predvidena ena lokacija na območju k.o. Hribi v krajevni skupnosti Škofije.

Opredeljena območja za pridobivanje rudnin in mineralov zajemajo 49 ha.

4.1.5. Drobno gospodarstvo

Razvoj drobnega gospodarstva bo sestavni del procesa presrukturiranja in racionalizacije gospodarstva. S svojo hitro prilagodljivostjo razmeram na domačem trgu in prožnostjo pri sprejemanju izzivov svetovne tehnološke evolucije bo kvalitetno dopolnilo proizvodnjo v velikih sistemih ter predstavljajo organsko rast obstoječih organizacij združenega dela. S tem se bodo ob tehnološkem razvoju ustvarjale tudi možnosti za zaposlovanje. Uresničitev usmeritve pa terja ustrežnejši odnos združenega dela, zlasti industrije in trgovine, ki morajo v svoje razvojne in investicijske programe vključevati take usmeritve, ki bodo pospeševale kooperacijo in tako zmanjševale potrebe vlaganja za obnovo svojih tehnoloških zmogljivosti.

Storitvene dejavnosti v okviru drobnega gospodarstva bomo pospeševali predvsem za zadovoljitev neposrednih potreb občanov in za izboljšanje turistične ponudbe.

Glede na potrebe in izkazane razvojne programe bodo v planskem obdobju za razvoj drobnega gospodarstva namenjene površine na naslednjih: v Ankaranu, Škofijah, Pridvoru, v Šalari (zaključevanje obrtne cone), v okviru poselitvenih površin v krajevni skupnosti Hrvatini in na območju med predvideno traso avtoceste in Šmarsko cesto v krajevni skupnosti Olmo-Prisoje.

4.1.6. Trgovina

Za uspešnejše opravljanje svoje gospodarske funkcije bo trgovina krepila svoje materialne, organizacijske, kadrovske in druge osnove. Najpomembnejša osnova za uresničevanje te usmeritve bo ureditev medsebojnih odnosov med trgovino in proizvodnjo na podlagi skupno opredeljene razvojne in poslovne politike ter združevanje dela in sredstev, ob upoštevanju ekonomskih in tržnih zakonitosti.

Trgovinske organizacije, ki se ukvarjajo neposredno s preskrbo občanov, bodo pospeševale sodelovanje z organiziranimi potrošniki.

Prostorske potrebe za razvoj trgovine so opredeljene z velikostjo poselitvenega in njegovega gravitacijskega območja, s funkcijo, ki jo območje glede oskrbno-storitvene dejavnosti ima ali je plansko opredeljena, dostopnostjo, deficitarnostjo posameznih strok in nivoja uslug, ki jih bo nudila. V zvezi s tem so opredeljene površine v obstoječih in predvidenih stanovanjskih območjih za zadovoljevanje potreb prebivalcev po posameznih vrstah oskrbe.

Vsa nova stanovanjska območja, predvidena za pozidavo v planskem obdobju, vsebujejo tudi zadostne površine za trgovsko dejavnost, pri čemer se računa pretežno na nove trgovske površine dnevne oskrbe. Trgovina za občastne in izjemne usluge (specialne trgovine) je in bo pretežno skoncentrirana v historičnem mestnem jedru.

Za potrebe hrambe tržnih in stalnih rezerv blaga za trgovsko mrežo v občini in regiji ter za racionalno distribucijo bomo usposobili ustrezne skladiščne prostore na območju industrijske cone ob Serminu.

4.1.7. Turizem

Dolgoročni cilj turizma na slovenski obali je razviti enoten turistični prostor od Seče in Portoroža preko Pirana in Strunjana do Izole ter enoten turistični prostor med Ankaranom in Lazaretom. Istočasno bo razvoju turizma sledil razvoj infrastrukture in tistih dejavnosti, ki so s turizmom neposredno povezane.

Poleg osnovne kopališke ponudbe in drugih aktivnosti na morju bo turizem vključeval tudi ponudbo neposrednega in nekoliko bolj oddaljenega zaledja.

Območje med Ankaranom in Lazaretom je namenjeno razvoju turističnega naselja - počitniško apartmajsko naselje Debeli rtič - za potrebe domačega in tujkega prometa, mladinskemu in študentskemu centru in obstoječemu hotelskemu kompleksu Adria Ankaran.

Glede na obstoječe stanje in razvojne usmeritve turistične infrastrukturne ter prostorske možnosti se manjši turistični center oblikuje na območju Žusterne.

Opredelitev prostorsko razvojnih možnosti turizma na območjih Ankaran - Lazaret in Žusterna izhaja predvsem iz analize in ugotovitev naravnih virov, razpoložljivega prostora in širših prostorskih ter družbenih dejavnikov, ki vplivajo in pogojujejo rabo prostora za turistične namene.

Za kopanje in izrabo v turistično- rekreativne namene je v občini Koper primerna predvsem obala od hotela Adria do Lazareta ter delno obala od Žusterne do Rude v Izoli.

Glede na razmeroma skromno dolžino obale in skromne kopališke možnosti predvidevamo kot usmeritveno istočnico nadaljnjega turističnega razvoja na tem območju naslednje povečanje turističnih kapacitet:

- na območju Ankaran - Lazaret do maksimalno 3.000 ležišč
- na območju Žusterne za 150 ležišč in
- na območju Kopra - poslovni turizem.

Za obravnavana območja predstavljajo ta predvidenja dolgoročno usmeritev brez opredeljenega časovnega horizonta (tudi po planskem obdobju). Na območju Ankarana bodo ta ležišča realizirana po izboljšanju kvalitete morja in po usposobitvi potrebne in predvidene komunalne infrastrukture ter sočasno z ureditvijo potrebnih kopaliških mest.

V strategiji razvoja turizma je izpostavljena potreba po kompleksni turistični ponudbi, v okviru katere zavzema pomembno mesto nautični turizem. Glede na opredeljeni turistični razvoj območja Ankaran - Lazaret, predvidevamo na tem območju ureditev pristanov pretežno za potrebe domicilnega prebivalstva ter izgradnjo in ureditev območja Marine v Kopru s 1.130 privezi.

Za uspešen dolgoročni razvoj turizma na obravnavanem območju bodo iz prostorskega vidika:

-zavarovana in razvoju turizma namenjena tista opredeljena območja, ki imajo glede naravnih, prostorskih, ekoloških in kulturnozgodovinskih vidikov, največjo turistično-rekreacijsko vrednost ter

-omogočen nadaljni razvoj turističnih območjih z že uveljavljenimi centri predvsem v smeri njihove organske rasti.

Ob usposabljanju klasičnih turistično gostinskih objektov, bomo usposabljali za organiziran obisk tudi posamezne objekte in območja kulturne in naravne dediščine, kar bo prispevalo tudi k popestritvi dejavnosti na podeželju. Na zanimivih območjih ob magistralnih, regionalnih in lokalnih cestah ter razgledališčih bomo skladno s prostorskimi možnostmi usmerjali razvoj gostišč in penzionov, za kar bo potrebno usklajeno delovanje turističnih in gostinskih organizacij, turističnih društev, krajevnih skupnosti in upravnih organov ob vključevanju samostojnega osebnega dela.

4.1.8. Promet in zveze

Promet bo še nadalje specifična in propulzivna gospodarska dejavnost v občini. Prometne organizacije združenega dela bodo imele vlogo nosilca razvoja racionalnega, organizacijsko in tehnološko razvitega sistema v širšem prostoru. Zato in pa zaradi drugih specifičnih dejavnosti v občini se mora tudi območje občine povezati z ustrežno infrastrukturo s širšo regijo. Pri dolgoročni splošni orientaciji razvoja družbe in gospodarstva v okviru dolgoročnih ciljev in smeri razvoja je promet eden od najpomembnejših dejavnikov za uresničitev pogojev za delo, bivanje, kulturo ter pretok blaga.

Zasnova prometne infrastrukture temelji na družbeno-ekonomskem razvoju občine, ki je odvisen od učinkovitosti prometnih sistemov, v katere je vključena prometna infrastruktura.

Koper s svojim ugodnim geopolitičnim položajem ter Luko kot velikim generatorjem prometa mora izkoristiti svojo možnost intenzivne prometne povezanosti s slovenskim, jugoslovanskim ter mednarodnim prostorom. Ta povezanost bo rezultat modernizacije prometnih poti, prometnih sredstev ter prometne signalizacije, katere cilj je tudi povečanje varnosti prometa. Dolgoročni razvoj prometnega sistema predstavlja medsebojno uskladitev mestnega primestnega ter regionalnega prometnega sistema.

Na področju prometa in zvez bomo težili k uresničevanju specifičnih ciljev, značilnih za posamezne panoge tega področja.

Za potrebe prometne infrastrukture izven območja naselij je opredeljenih 574 ha površin.

4.1.8.1. Železniški promet

Dolgoročni planski dokumenti širše družbenopolitične skupnosti opredeljujejo železnico kot nosilca celinskega transporta zaradi številnih tehničnih, tehnoloških in gospodarskih prednosti in podajajo usmeritve v hitrejšo posodobitev železnice, kjer bodo imele prednost zlasti magistralne in tranzitne smeri.

Nadaljni razvoj in posodobitev železniškega prometa ima velik vpliv tudi na nadaljnji razvoj obalnega gospodarstva, predvsem Luke Koper. V planskem obdobju bodo za ohranitev enakega deleža po železnici prepeljanega blaga v pretovoru luke, kot je bil dosežen v preteklem srednjeročnem obdobju (78 %), za zadovoljitev potreb drugega gospodarstva ter za povečanje obsega prevoza potnikov, potrebna vlaganja v povečanje zmogljivosti tovarne postaje, glavne pristaniške postaje, ranžirne grupe tirov ter potniške postaje. Ob tovarni postaji bo zgrajen terminal za čiščenje in popravilo voz. V Črnotičah bo zgrajena elektronapajalna postaja, posodobljena pa bodo tudi vozlišča in progovni odseki (infrastruktura in SV in TK naprave), ki predstavljajo grla na celotnem poteku prevoza blaga iz in v Koper.

Po planskem obdobju predvidevamo izgradnjo drugega železniškega tira na smeri Divača - Koper.

4.1.8.2. Cestni promet

Temeljna usmeritev razvoja prometnega sistema sloni predvsem na:

- boljših cestnih povezavah med posameznimi območji,
- ureditvi zadostnega števila priključkov med posameznimi kategorijami cest,
- razvoju mestnega in primestnega javnega prometa,
- graditvi zadostnega števila parkirišč,
- zmanjševanju negativnega vpliva tovarnega prometa v stanovanjskih območjih s premestitvijo na ustrezne cestne smeri,
- razvoju varnega kolesarskega in peš prometa in na
- razvoju integralnega transporta.

V planskem obdobju bodo prednostne naloge naslednje:

1. Magistralna cesta (avtocesta) je predvidena od Divače do Dekanov v koridorju obstoječe magistralne ceste, od Dekanov do reke Dragonje pa v novem koridorju 1 - 5 km oddaljenem od obale.
2. Obstoječo magistralno cesto M 10 bomo prioritarno usposobili za prevzem večjega prometa, zlasti tovarnega, z dograditvijo pasu za počasna vozila.

Na odseku te ceste od Dekanov do križišča Ankaran je v 2. etapi predvidena večja rekonstrukcija, ki obsega razširitev obstoječe magistralne ceste na dve smerni vozišči s po dvema prometnima pasovoma.

3. Na obstoječi magistralni cesti M2 mejni prehod Škofije - SR Hrvaška - Obalni cesti je predvidena večja rekonstrukcija, ki obsega razširitev obstoječe magistralne ceste na dve smerni vozišči s po dvema prometnima pasovoma, Prioritetno bo rekonstruiran odsek križišče Ankaran - priključek Smedela. V 2. etapi bo rekonstruiran odsek mejni prehod Škofije - križišče Ankaran ter odsek priključek Smedela - priključek Izola.

4. Regionalne ceste bomo prioriteto usposabljali na sledečih odsekih:

- odsek II - 310 Bertoki - Gračišče, od Prad do priključka Bertoki
- nadaljevanje rekonstrukcije ceste II - 310 od Prad proti Gračišču.

V drugi etapi se bodo gradili odseki:

- štirje pasovi ceste II - 390 križišče Ankaran - Lazaret, od ankaranskega križišča do Vhoda II v Luko na ankaranski strani,
- rekonstrukcija ceste II - 310 od Pridvora proti Gračišču,
- povezava naselja Kubed s cesto II - 310 Bertoki Gračišče in deviacija ceste II 390 križišče Ankaran - Lazaret, od Valdoltre do mejnega prehoda Lazaret.

5. Lokalne ceste prehajajo v mestnem območju v vpadnice ter omogočajo dobro povezavo med mestom in zaledjem. Na mestnem območju se urejajo po kriterijih za mestne ceste, kadar vstopijo v intenzivneje pozidano območje. Ohranjene so vse sedanje trase, izvedene pa bodo manjše ali večje rekonstrukcije ali modernizacije. Nove trase lokalnih cest so predvidene na odsekih križišče Tomos - Prade mimo pokopališča, ki bo zgrajen v prvi etapi ter odsek Bertoki - križišče Ankaran, ki bo zgrajen v drugi etapi. Prav tako je predvidena lokalna cestna povezava med Lamo in Škofijami ter med Gradinom in Babiči preko doline Dragonje.

6. Mestne primarne, sekundarne in zbirne ceste vodijo zunanji promet iz magistralnih, regionalnih in lokalnih cest skozi intenzivno pozidano območje mesta ter funkcijsko različna ureditvena območja. Poleg rekonstrukcij po sedanjih trasah bodo zgrajene tudi nove mestne ceste.

Najprej bodo zgrajeni naslednji odseki mestnih cest:

- cesta Izolanska vrata - Vojkovo nabrežje,
- cesta A od Markovca do Bolnice,
- bertoška vpadnica od priključka Bertoki do ankaranske ceste skozi industrijsko cono,
- štirje pasovi ankaranske ceste od Ljubljanske ceste do bertoške vpadnice,
- dodatna dva pasova vzporedne ceste od kolodvorske do semedelske vpadnice,
- dograditev ceste C od Markovca do Žusterne s križiščem na cesto M-2 in
- štirje pasovi vzhodne vpadnice od ankaranske ceste do priljučka Luka.

V drugi etapi bodo zgrajeni:

- štirje pasovi ankaranske ceste od bertoške vpadnice do ceste II-390 križišče Ankaran - mejni prehod Lazaret z objektom preko industrijskih tirov ter Rižane,
- cesta pod Serminom od ankaranske ceste do nadvoza preko železnice z objektom preko Rižane,
- cestna povezava - priključek Smedela - cesta Vena Piona - Markovec,
- cesta B - Ulica Vena Piona - Bolnica in

- cestni priključek Žusterna - bolnica

7. Javni mestni potniški promet bo še nadalje posebnega pomena. Organiziran bo z avtobusi lokalne organizacije združenega dela ter s taxi. Mestni javni promet bo slonel na avtobusu velike zmogljivosti ter solo avtobusu. V ta namen bodo usposobljene nove mestne in primestne avtobusne linije.

Izvajalci prevoza bodo skrbeli za gospodarno izvajanje svojih storitev v obliki:

- vpeljave enotne vozovnice za vse vrste prometnih sredstev,
- ustrežnejše tarifne politike,
- usmerjanja avtobustnih linij skozi strnjene stanovanjske in industrijske predele.

Mestni, primestni ter regionalni prometni sistem bo organiziran v avtobusni postaji, ki bo dograjena s porastom prometa.

Sistem regionalnih ter magistralnih cest bo omogočal razvoj medkrajevnega avtobusnega prometa ter vključitev v slovenski prometni križ.

Avtobusna postaja bo organizirana tako, da bo omogočala dobre povezave med mestnim, primestnim, medkrajevnim, regionalnim cestnim prometom ter železniškim, taxi in PTT prometom.

V planskem obdobju je predvidena nova lokacija servisnih delavnic DO Slavnik Koper in sicer na območju ob vzhodni vpadnici.

Promet bo iz historičnega mestnega jedra popolnoma izločen, te površine pa sproščene za pešce. Dostop v mestno jedro bodo imela samo vozila mestnega potniškega prometa ter odstavna vozila.

Upoštevajoč ekonomsko utemeljenost in možnosti bo mogoče vzpostaviti redne linije za obalni morski potniški prevoz, za kar že obstaja potrebna infrastruktura.

4.1.8.3. Luka in luški promet

Osnovne razvojne usmeritve Luke Koper so opredeljene z:

- razvijanjem Luke v obliki enotnega trgovsko-industrijskega kompleksa v skladu s potrebami tranzitnega in domačega zalednega gospodarstva,
- razvojem Luke v vlogi prometnega, distribucijskega in zbirnega skladišča,
- uvajanjem določenih smeri specializacije pri razvoju luško pretovorne in skladiščne dejavnosti,
- sodobnim koncipiranjem izgradnje Luke ter vključevanjem Luke v sodobne, transportno-manipulativne sisteme.

Osnovne usmeritve izhajajo predvsem iz ugotovitve, da je potrebno izkoristiti ugoden geoprometni položaj za pritegnitev tranzitnega prometa, kot pomembnega vira neblagovnega deviznega priliva ter omogočiti našemu gospodarstvu konkurenčno vključevanje v mednarodno delitev dela. V tej paleti pritegnitve blagovnih tokov bomo pospeševali tiste usmeritve, ki bodo zagotavljale Luki največji možni dohodek in obenem zagotavljale optimalni razvoj gospodarstvu in območju občine.

Skladno z usmeritvami in zastavljenimi cilji so opredeljene naslednje prostorske in razvojne potrebe v planskem obdobju:

- poglobitev bazenov II in III,
- izgradnja pomolov II in III,
- izgradnja obal na pomolih II in III,
- povečanje in posodobitev luške infrastrukture in prekladalnih zmogljivosti.

Zaradi potrebe po omilitvi konflikta med luškimi dejavnostmi in stanovanjsko - turistično dejavnostjo v Ankaranu bo mejno območje med pomolom II in drugimi površinami v Ankaranu ustrezno urbanistično urejeno.

Na pomolu III bodo locirane dejavnosti, ki za širše okolje ne predstavljajo večje motnje, predvsem pa ne obremenjujejo bivalnega in delovnega okolja nad dopustno mejo, kot npr.: terminal za les, kontejnerski terminal, železniški ferry promet in večnamenski terminal za kosovni tovor. Z ustreznimi srednjeročnimi planskimi dokumenti bo ta namembnost podrobno opredeljena.

S pripravljalnimi deli za realizacijo pomola III bodo odstranjeni komunalni privezi in kopališka mesta nadomeščena z novim pristanom in sanacijo ter ureditvijo obale za kopanje od hotela Adria Ankaran proti Valdoltri.

Razvoj Luke Koper terja širitev na prvo območje kmetijskega zemljišča do ankaranske povezovalne ceste, kot skrajne meje, postopoma in sklenjeno tako, da bo kmetijska proizvodnja z gojenjem kultur, ekonomsko primernih za pogoje postopnega opuščanja na tem območju, čimdlje ohranjena.

Tako opredeljeni dokončni maksimalni obseg Luke zajema 412 ha površin, vključno s površinami, pridobljenimi z nasipavanjem morja.

Za potrebe razvoja mesta in mestnih prometnih povezav je predvideno postopno opuščanje luških površin na severnem robu mesta do osi Verdijeve ulice.

Povečanje kapacitet in izboljšanje tehnologije pretovora bo ob koncu dolgoročnega obdobja terjalo tako kapaciteto prevozov blaga po železnici, ki bo dosegljiva le z izgradnjo drugega tira na progi Divača - Koper.

4.1.8.4. Pristanišče

Na območju historičnega mestnega jedra ob Ukmarjevem trgu je potniško pristanišče, katerega razvoj bo prilagojen potrebam mesta in obalnega območja.

4.1.8.5. PTT promet

Poštna storitve bodo do leta 2000 porasle za 34 %. Predvideni sta dve novi poštni enoti in sicer ena na območju Bertokov, Prad oziroma Čežarjev, druga pa na območju Žusterne.

Ob razvoju in rasti telegrafskega prometa se bodo do leta 2000 razvile še naslednje oblike prenosa podatkov oziroma tekstov: teleks, videoteleks, faksimile. Povezava med različnimi računskimi centri bodo potekale preko zakupljenih vodov in s prenosom podatkov preko Jupak omrežja.

Telegrafsko omrežje, ki trenutno že zaostaja za ravnijo potreb po telefonskih storitvah, bomo do leta 2000 razvili do take mere, da bo zagotovljena gostota telefonskih naročnikov, izražena s 45 telefonskimi naročniki na 100 prebivalcev.

Do leta 2000 bodo zgrajene radiorelejne zveze na naslednjih smereh:

- Koper - Ankaran, Koper - Izola, Koper - Portorož, Koper - Nanos, Koper- Marezige, Koper - Šmarje in Koper - Kozina.

Glavna centrala je v PTT centru v Koprju, ki bo do leta 2000 spremenjena v digitalno in je priključena na tranzitno centralo Ljubljana. V obdobju do leta 1990 bo nekdanja glavna centrala v mestnem jedru vozliščna, po letu 1990 pa rajonska - lokalna centrala.

PTT enote so v naseljih Ankaran, Koper, Semedela, Šmarje, Škofije, Dekani, Črni kal, Marezige, Gračišče.

Predviden je multipleksor za telegrafski promet v PTT centru.

V mestnem jedru je končna avtomatska telegrafska centrala, ki bo opuščena, njeno funkcijo bo prevzel multipleksor.

V Koprju je koncentrador za prenos podatkov Yupak, ki bo do leta 2000 spremenjen v vozlišče.

4.1.8.6. RTV

V historičnem mestnem jedru sta regionalni TV center in regionalni radijski center.

4.1.9. Stanovanjsko gospodarstvo

Dolgoročna usmeritev stanovanjskega gospodarstva oziroma zadovoljevanja pričakovanih stanovanjskih potreb bo terjala naslednje:

- v planskem obdobju bomo odpravili stanovanjski primanjkljaj iz leta 1981 in zagotovili vsakemu gospodinjstvu svoje stanovanje.
- Obnovi stanovanjskega fonda, zlasti obnovi stanovanj, zgrajenih pred letom 1981, bomo posvetili večjo pozornost z organiziranimi in pospešenimi akcijami.
- Za ohranitev obstoječega stanovanjskega fonda bo prenova potekala v smislu funkcionalnejše izrabe obstoječih stanovanj in izboljšanja stanovanjskega standarda.
- Zagotovili bomo določeno število praznih stanovanj za normalno delovanje stanovanjskega trga, mobilnost delovne sile in za potrebe nadomeščanj ob prostorskih ureditvenih posegih ter določeno število stanovanj za potrebe oseb, ki se težko gibljejo v prostoru. Stanovanjska gradnja bo potekala ob hkratnem zagotavljanju globalne komunalne in družbene infrastrukture. Podrejena bo pokrivanju potreb združenega dela in prebivalstva občine in obenem ustvarjanju pogojev za pridobitev ustreznih kvalificiranih kadrov za potrebe prestukturiranja gospodarstva. Prav tako bo stanovanjska gradnja podrejena tudi izboljšanju bivalnega okolja in racionalni rabi energije.

Bistveni cilj na področju stanovanjskega gospodarstva bo uveljavitev ekonomskih odnosov. Ti bodo tudi omogočili usposobitev in eksploatacijo izjemno velikega obsega končanih oziroma nedokončanih stanovanj v stanovanjskih hišah v lasti občanov.

Na osnovi teh usmeritev bo do leta 2000 predvidoma zgrajenih 4.200 stanovanj. Tempo novogradenj bo v primerjavi s preteklim obdobjem počasnejši, večji pa bo poudarek na obnovi obstoječih stanovanj. Predvidevamo, da bo potrebno prenoviti ali zamenjati do 800 stanovanj.

S planirano stanovanjsko gradnjo bi ob koncu planskega obdobja dosegli 351 stanovanj na 1000 prebivalcev, 22,6 kvadratnih metrov stanovanjske površine na prebivalca in povprečno velikost stanovanj - 64,4 kvadratnih metrov. Odnos med enodružinsko in blokovno gradnjo bo prav tako bistveno spremenjen v korist slednje, saj je pretežni del gradnje usmerjen v pozidavo Žusterne III.

Za tak obseg reševanja stanovanjskih potreb in ob predpostavki, da bo polovica amortiziranih stanovanj nadomeščenih na novih lokacijah, bo za stanovanjsko graditev zagotovljenih 130 ha površin.

Pri zasnovi sistema poselitve in zagotovitvi prostorskih možnosti za stanovanjsko graditev izhajamo iz naslednjih usmeritev:

- stanovanjsko gradnjo usmerjati pretežno v strnjena naselja s težnjo po intenzifikaciji rabe prostora in varovanju kmetijskega zemljišča,
- zaključevati začeta in plansko opredeljena območja na ureditvenem območju mesta Koper z dokončevanjem komunalne in družbene infrastrukture, predvsem območij Žusterna III, Ankaran, Smedela in Prade v obsegu, ki je potreben za oblikovanje območja v zaključeno celoto v smislu komunalne opremljenosti in družbene infrastrukture,
- večji poudarek dati sanaciji in rekonstrukciji stanovanjskega fonda v historičnem mestnem jedru s prenovo Vojkovega nabrežja in posameznih objektov v jedru,
- stanovanjsko gradnjo temeljiti na programih kompletne gradnje z gradnjo družbenih večetažnih objektov; individualno gradnjo bomo usmerjali izven območja mesta Koper v primestna naselja in lokalna oskrbna središča ter vasi;
- v manjših, pretežno ruralnih naseljih težiti k ohranjanju vsaj današnje populacijske zmogljivosti ter z obnovo stanovanjskega fonda, novogradnjami in boljšim komunalnim standardom vplivati na zadrževanje delovno sposobnega prebivalstva v teh krajih.

Osnovna usmeritev za gradnjo terja racionalno koriščenje zazidalnih površin ter varovanja kmetijskih površin, kar se lahko doseže z večjo gostoto novih stanovanjskih območij, zgoščevanjem obstoječih in eventualno rekonstrukcijo nesmotno pozidanih mestnih območij.

Od skupnega števila stanovanjskih enot, zgrajenih do leta 2000 bo na posameznih območjih zgrajeno naslednje število stanovanj:

Območje	1986-90	1990-2000	Skupaj
---------	---------	-----------	--------

Ankaran	60	260	320
Žusterna	770	1.800	2.577
Prade	50	150	200
Vojkovo nabrežje	50	50	100
Semedela	29	-	29
Plombe:Dekani,Škofije in ostala ruralna območja	60	70	130
prenova	30	70	100
individ.stanov.gradnja	350	370	720
<hr/>			
Skupaj	1.406	2.770	4.176
<hr/>			

4.1.10. Energetika

4.1.10.1. Oskrba z električno energijo

Razvoj oskrbe z električno energijo bo potekal v okviru razvoja elektroenergetskega sistema Slovenije.

Za normalno oskrbo vseh potencialov odjemalcev električne energije bodo opravljeni sledeči posegi:

- zgrajen novi prenosni daljnovod 2 x 110 kV RTP Divača - RTP Koper I;
- ojačani obstoječi razdelilni transformatorski postaji Koper in Dekani;
- zgrajena nova razdelilna transformatorska postaja Koper II - Škofije;
- za vključitev nove RTP v VN omrežje bo zgrajen prenosni daljnovod 110 kV.

Realizacija zasnove in razvoj elektroenergetskega omrežja bosta predvidoma potekala z naslednjo dinamiko:

- a) ojačitev obstoječe RTP Koper 110/20 kV, izgradnja nove RTP 110/20 kV Dekani ter uvedba 20 kV napetosti z vgraditvijo transformatorja 110/20 kV ob obstoječi RTP Dekani;
- izgradnja daljnovoda 2 x 110 kV RTP Divača - RTP Koper I (dvosistemski)

b) v obdobju 1990 - 2000

- izgradnja nove RTP Koper II na novi lokaciji Škofije s 110 kV z razklopiščem
- izgradnja drugega transformatorja 110/20 kV v RTP Dekani.

Ob izgradnji 110 kV razklopišča bodoče RTP Koper II na Škofijah bodo zgrajene tudi ustrezne 110 kV povezane na takrat obstoječe daljnovode, tako da bo omenjeni daljnovod postal funkcionalna povezava RTP Koper II - RTP Koper I.

Po planskem obdobju (objekti kontinuitete) je predvidena uvedba 400 kV napetosti z ugraditvijo transformatorja 400/110 kV v RTP Koper II (Škofije).

Vzporedno s planiranim razvojem bo potekala gradnja in obnova transformatorskih postaj ter gradnja novih VN razdelilnih kabljskih vodov, VN razdelilnih daljnovodov in obnova obstoječih razdelilnih daljnovodov (10, 20 in 35 kV).

4.1.10.2. Plinovodno omrežje in oskrba z naftnimi derivati

V planskem obdobju bo potrebno zagotoviti pogoje za razvoj magistralnega plinovodnega omrežja. Plinovodno omrežje bomo razvijali v okviru zagotavljanja oskrbe obalnega območja s plinom in sicer na tistih območjih občine Koper, kjer perspektivna poraba plina opravičuje izgradnjo plinovodnega sistema.

Za oskrbo regije z naftnimi derivati je pomembno obstoječe skladišče Petrol-Istra benza v industrijski coni ob Serminu. Distribucijska mreža (bencinski servisi) se na obstoječem cestnem omrežju v občini ne bo širila, bo pa usklajena z razvojem cestnega omrežja.

Republiškega pomena je skladišče naftnih derivatov Petrol-Istra benza na Serminu. Predvidena je njegova širitev s spremljajočimi objekti - pretakališče (polnilnica) - na jugozahodni, zahodni in severozahodni strani Sermina pod pogojem, da predhodne raziskave ne bodo pokazale potrebe po trajni ohranitvi pričakovane arheološke dediščine.

4.1.11. Vodno gospodarstvo

Na področju vodnega gospodarstva bomo prednostno izvajali naloge, s katerimi bomo zagotovili funkcionalnost zgrajenih objektov in naprav v splošni rabi in vzpostavljane pogojev za razvoj drugih dejavnosti, predvsem dolgoročno oskrbo s kvalitetno vodo oziroma v čimvečji meri zavarovali in izboljšali kvaliteto voda, zagotavljali varnost pred poplavamami in drugim škodljivim delovanjem voda ter zagotavljali pogoje za izboljšanje zemljišč za kmetijsko proizvodnjo.

Hidrogeološke in poselitvene značilnosti narekujejo učinkovito varovanje vodnih virov za dolgoročno zagotovitev zadostnih količin kvalitetne vode za vodooskrbo, namakanje in tehnološko vodo.

V planskem obdobju so prednostne naloge izgradnja akumulacij v porečju Dragonje in namakanje doline Dragonje in Badaševice.

V prvi fazi sta predvideni akumulaciji na Dragonji in Pinjevcu. Lokacija pregrade za akumulacijo na Pinjevcu bo opredeljena z ustreznim srednjeročnim planom, pri čemer bodo upoštevane predvsem zahteve po potrebnih količinah vode in po ohranjanju kvalitetnih kmetijskih zemljišč pred potopitvijo. Pri vseh posegih bo v največji možni meri spoštovano varovanje elementov naravne dediščine, ki izhajajo iz opredelitve tega območja za naravni spomenik.

Zagotoviti bo potrebno sredstva za obratovanje črpališč na melioracijsko-depresijskih območjih (ankaranska in semedelska depresija), kjer je potrebno notranje vode prečrpavati ter za vzdrževanje melioracijskih kanalov na teh območjih, za kar bodo združevali sredstva uporabniki teh območij na osnovi posebnih sporazumov. Sredstva za delovanje črpališč na melioracijsko - depresijskih območjih bodo na podlagi posebnih sporazumov zagotavljali tudi tisti uporabniki teh zemljišč, ki po spremembi namembnosti ne bodo več potrebovali črpanja.

Za zadrževanje visokih voda in za akumulacijo vode za namakanje je predvidena tudi izgradnja malih zadrževalnikov (Tomaž, Piševce, Kampel, Črni kal, Grintovec, Kubed in Rižana).

Površine vode bodo pokrivala 22 ha površin.

4.1.12. Komunalno gospodarstvo

Pri upravljanju s komunalnimi objekti in napravami ter pri nujenju komunalnih storitev bomo postopoma uveljavili ekonomske zakonitosti s katerimi bomo skozi ceno storitev izvajalcem zagotavljali preseganje možnosti za enostavno reprodukcijo. To je pogoj za zadostno akumulativno sposobnost izvajalcev komunalnih storitev, ki trajno edino lahko zagotovi organski razvoj teh dejavnosti.

Problematiko komunalnega gospodarstva bomo reševali sistematično in usklajeno in sicer s kompleksno sanacijo in dograjevanjem obstoječih sistemov, zagotavljanjem vsaj minimalne oskrbe na podželju; za zagotavljanje količinske in kakovostne oskrbe pa s povezovanjem lokalnih sistemov v regionalne ali medregionalne. Gradnja komunalnih objektov bo potekala usklajeno z dolgoročno politiko urbanizacije območja občine.

4.1.12.1. Oskrba z vodo

Na področju vodne oskrbe, ki predstavlja eno izmed elementarnih osnov za bodoči razvoj obalnega območja in še posebej občine Koper glede na omejene in deficitarne vodne vire, bomo morali do konca planskega obdobja zagotoviti vsem prebivalcem in dejavnostim zadostne količine zdrave pitne vode. To bomo dosegli z realizacijo naslednjih nalog:

1. izvajanje hidrogeoloških raziskav v zaledju izvira reke Rižane;
2. varovanje kvalitetne pitne vode in zaščita zajetega in

nezajetega vodnega vira v dolini Rižane;

3. regionalni Primorski vodovod:

- ureditev novega zajetja izvira Rižane s črpališčem in povečanje objema na Rižani,
- sanacija obstoječe vodarne za zmogljivosti 180 l/sek in izgradnja zmogljivosti 1.200 l/sek.,
- izgradnja cevovoda od izvira do vodarne,
- izgradnja tranzitnega cevovoda s spremljajočimi objekti od vodarne (Rižana) do Izole (livade),
- izgradnja akumulacije na Rižani in izgradnja regionalnega Primorskega vodovoda Malni-Obala;

4. iz območja doline Dragonje bo speljan regionalni vodovod;

5. vodovodno omrežje in naprave:

- izvajanje ukrepov za zmanjševanje izgub v omrežju s sanacijo obstoječih omrežij na mestnih in drugih območjih,
- uvajanje avtomatike in posodobitev obratovanja,
- gradnja rezervoarjev potrebnih zmogljivosti,
- gradnja naprav za vodno oskrbo Ankaranskega območja,
- gradnja tlačnega cevovoda vodarna Rižana - črpališče Sv. Anton
- dograjevanje vodovodnega omrežja na območju višinskega vodovoda,
- gradnja novih omrežij v skladu s srednjeročnimi plani.

Po planskem obdobju pa je predvidena izgradnja akumulacije - Predloka - 1. in 2. faza.

4.1.12.2. Odvajanje in čiščenje odpadne vode

Hitrejšo stopnjo razvoja v okviru komunalnih dejavnosti bomo namenili področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda in s tem zmanjšali ogroženost okolja.

Razvoj kanalizacijskega omrežja v dolgoročnem obdobju sloni na petih glavnih zbiralnikih in sicer:

- glavni zbiralnik Koper za prispevna območja Šalara, Olmo, Semedela, Žusterna, Škocjan-Triban, Vanganelško območje, del Luke Koper, cona kumunalne industrije in stari del mesta Koper;
- primarni zbiralnik Ankaran - centralna čistilna naprava za prispevna območja Debeli rtič, Ankaran, Hrvatini, Škofije, industrijska cona, del Luke Koper na ankaranski Bonifiki;
- zbiralnik - Dekani za prispevna območja industrijske cone, Dekanov, Rižane, Hrastovelj in Kubeda;
- zbiralnik Sermin za prispevno območje industrije Sermin.

V centralni čistilni napravi je predvidena mehanska, biološka ter kemijska stopnja čiščenja s sežiganjem ali kompostiranjem pregnitega blata ter odvodom očiščene vode v Rižano z možnostjo uporabe za tehnološko vodo.

Čistilno napravo bomo usposabljali v več zaporednih fazah in etapah. V prvi fazi je predvidena kapaciteta 100.000 PE. Z izgradnjo druge faze do leta 2000 se bo kapaciteta povečala za 200.000 PE. Mehanski del prve faze čistilne naprave je zgrajen za dokončno kapaciteto 200.000 PE, dosežena stopnja čiščenja je 5 - 10 %. Z izgradnjo biološkega dela se bo učinek čiščenja povečal na 60 - 80 %, z izgradnjo druge biološke stopnje pa na 90 - 95 %. Območje čistilne naprave obsega 11 ha.

Poleg glavnega kanalizacijskega sistema bomo v zaledju občine razvijali tudi lokalne sisteme z lokalnimi čistilnimi napravami. Taka področja so predvsem področje Hrastovelj, Gračišča in Kubeda, ki jih bomo sanirali zaradi zajetja Rižanskega vodovoda. Enako se rešujejo naselja Šmarje in Marezige. Pozneje je te lokalne sisteme možno priključiti na centralni kanalizacijski sistem. Individualni skupinski objekti (greznice) so predvideni le za izrazito razpršeno gradnjo v zaledju ter za dislocirane obrate. S kanalizacijo bodo sanirani primestni predeli stihijske gradnje, ki predstavljajo nevarnost v epidemiološkem pomenu (potez od Prad do Pridvora, Škofije, Dekani).

4.1.12.3. Odlagališča odpadkov

Problematiko odpadnih snovi v občini Koper bomo v planskem obdobju reševali v okviru enotnega in tehnološko sodobnega pristopa na obalni ravni. Pri tem bo konkretna rešitev odvisna od obsega materiala, ki ga je potrebno predelati ter njegove sestave, predvsem njegove toksičnosti ter potrebnih sredstev za usposobitev odlagališča in predelave po posameznih tehnoloških množnostih.

Do rešitve tega problema z usposodobitvijo objekta oziroma območij za tak enoten tehnološki pristop kot trajno rešitev, bomo v občini - po predhodni vzpostavitvi vseh pogojev - uporabljali začasna odlagališča.

4.1.12.4. Komunalni privezi

Akvatorij v koprskem zalivu je namenjen razvoju marine in kumunalnih privezov.

Privezi, ki bodo usposobljeni kot nadomestilo za ukinjene priveze pri Katarini, bodo imeli značaj kumunalnih privezov.

4.1.12.5. Pokopališča

V planskem obdobju je predvideno razširitev obstoječega osrednjega pokopališča v Škocjanu ter ohranitev vseh obstoječih pokopališč. Podane pa so prostorske možnosti za širitev ostalih pokopališč, v kolikor bodo izkazane potrebe.

4.1.13. Sakralni objekt

Na območju Semedele "Za gradom" je predvidena izgradnja sakralnega objekta za približno 150 obiskovalcev.

4.2. Usmeritev in strategija socialnega razvoja in družbenih dejavnosti

Za stabilen gospodarski razvoj družbe moramo zagotoviti tudi učinkovito ureditev družbenih dejavnosti. Zato bomo družbene dejavnosti razvijali tako, da bomo zagotavljali večjo odprtost, dostopnost in povezanost organiziranih družbenih oblik dela. Zato se bodo družbene dejavnosti ob povečanju obsega svoje dejavnosti morale vsebinsko in organizacijsko preobraziti.

Že doseženo raven zadovoljevanja potreb bomo ohranjali na večini področij družbenih dejavnosti, hitreje pa bomo razvijali programe tistih dejavnosti, ki povečujejo ustvarjalno, intelektualno in gospodarsko ter tudi kulturno moč družbe. Da bi to dosegli, bomo zagotovili boljše izkoriščanje in delovanje obstoječih oblik in obenem razvijali tudi cenejše, varčnejše in posamezniku bolj prilagojene oblike zadovoljevanja potreb. Doseženo raven zadovoljevanja skupno dogovorjenih potreb nove usmeritve bomo zagotavljali predvsem z učinkovitejšo izrabo finančnih, kadrovskih in prostorskih zmogljivosti.

S sredstvi združenimi v samoupravnih interesnih skupnostih v odnosih svobodne menjave dela, bomo bolj podprli tiste splošne programe dejavnosti, ki pomenijo skupno dogovorjeno raven zadovoljevanja potreb oziroma približno enako startno osnovo in razvojne možnosti za vse občane. Z različnimi ukrepi in osveščanjem bomo vplivali na prestrukturiranje osebne porabe, ki mora temeljiti na krepitvi odgovornosti za lasten telesni, intelektualni in kulturni razvoj, za ohranjanje lastnega zdravja ter rasti obsega standarda na podlagi dela in rezultatov dela. Za del programov, ki ne pomenijo zadovoljevanja dogovorjenih potreb, pač pa dopolnjevanje potreb posameznikov, gospodinjstev, sosesk ali delavcev, združenih v posameznih asociacijah, bodo ti uporabniki združevali sredstva neposredno.

Posebno pomemben bo še naprej segment družbenih dejavnosti, ki je odločilnega pomena za razvoj italijanske narodnostne skupnosti. Ob sodelovanju ustreznih republiških inštitucij bomo z ustreznim vzdrževanjem in dodatnim usposabljanjem specifičnih objektov družbenega standarda za potrebe narodnosti, s programi, aktivnostmi in prireditvami na področjih otroškega varstva, izobraževanja in kulture dograjevali in bogatili pogoje za sožitje.

Kljub temu, da bo delovanje družbenih dejavnosti v začetnem obdobju še močno omejeno z dosežki in rezultati v materialni proizvodnji in bo možno le s smotnejšo rabo sredstev in učinkovitejšim organiziranjem ohraniti doseženo raven, bomo v nadaljnjem razvoju upoštevali, da so trajni cilji materialnega razvoja socialistične samoupravne družbe po svoji naravi in v končni posledici socialni, medtem ko so ekonomski cilji le sredstvo za zagotavljanje materialnih pogojev za socialni napredek.

4.2.1. Otroško varstvo

Na področju varstva otrok bomo ustvarjali ugodnejše razmere za to, da se bodo starši lahko svobodno in odgovorno odločali o rojstvu in skušali doseči čimbolj izenačene pogoje vzgoje in razvoja vseh otrok, ne glede na materialno in kulturno raven okolja, v katerem doraščajo. Povečali bomo pomoč zlasti mladim staršem v času, ko ustvarjajo družino in potrebujejo začetne eksistenčne pogoje. Z aktivno populacijsko politiko bomo zaustavili obstoječi trend upadanja rodnosti. Varstvo materinstva ter skrb za novorojence in predšolske otroke bomo bolj prilagodili specifičnim potrebam. Zlasti bo nujna preusmeritev iz aktivne investicijske v bolj vsebinsko funkcionalno dejavnost, posebno skrb pa bomo namenili ustreznim prehrani in zdravstvenemu varstvu otrok.

Pri investicijskih dejavnostih je prednostna naloga ureditev spremljajočih površin pri vzgojnovarstveni organizaciji Prisoje, ureditev prostorov za potrebe VVO v Žusterni III, izgradnja I.faze VVO Škofije in prostorov za VVO z italijanskim jezikom v Kopru ter urejanje primernih igralnih in drugih površin.

V naslednjih etapah planskega obdobja so predvidene investicije na območju Žusterne III, Kopra, Ankarana, Bertokov, Prad, Vanganela in Gračišča ter adaptacija v Gradinu.

4.2.2. Osnovno izobraževanje

Osnovno šolo bomo razvijali na načelih celodnevne organizacije dela, tako da bodo z obveznim in razširjenim programom dela zagotovljene najugodnejše razvojne možnosti. Za tak razvoj bo nujno zagotoviti prostorske možnosti in opremo za sodoben pouk. V prvem obdobju bo nujna izgradnja in dograditev tistih objektov, ki bodo omogočali vsem učencem enake pogoje dela, v naslednji fazi pa zagotovitev zadostnih zmogljivosti za organizacijo enoizemskega pouka.

V osnovnem glasbenem izobraževanju bo v tem obdobju potrebno dati večji poudarek kadrovske vloge glasbenih šol.

Investicije v šolske objekte bodo prvenstveno namenjene za dograditev in rekonstrukcijo obstoječih objektov in sicer osnovnih šol Prade, Dekani, Gračišče, Škofije, ter osnovne šole z italijanskim učnim jezikom v Kopru. Sanacija šolskih objektov je predvidena v Pridvoru, Kolombanu, Vanganelu ter na osnovnih šolah Dušana Bordona, Pinka Tomažiča in na osnovni šoli z italijanskim učnim jezikom v Smedeli.

Novogradnji sta predvideni v Žusterni III in v Ankaranu.

4.2.3. Usmerjeno izobraževanje

V srednjem usmerjenem izobraževanju bomo ohranili usmeritev, da vsem, ki končujejo osnovnošolsko obveznost, zagotovimo vključitev v nadaljnje izobraževanje, v izobraževalnih programih pa bomo zagotovili vsebine, ki bodo ustrezale prestrukturiranju združenega dela in drugim družbenim potrebam. Srednjim šolam usmerjenega izobraževanja bomo zagotovili ustrežnejše materialne pogoje za delo, predvsem telovadnico in sodobnejšo izobraževalno tehnologijo, vključno z računalništvom, tako da bo v preobrazbi vzgojno izobraževalnega procesa omogočeno intelektualno osamosvajanje učencev in razbremenitev učiteljev s klasičnimi predavanji ob povečani skrbi za svetovanje, pomoč in spremljanje napredovanja v znanju učencev.

Trajno izobraževanje in usposabljanje morata postati enakovredna sestavina izobraževalnega sistema, tudi kar zadeva neformalne oblike. Odločno večjo pozornost bomo namenili usposabljanju učiteljev za posredovanje vedno novih izobrazbenih vsebin kot posledice vse hitrejšega tehnološkega, znanstvenega in družbenega razvoja. Inovativne prijeme pri posredovanju vzgojno- izobraževalnih vsebin bomo materialno stimilirali.

Na področju investicijskih vlaganj bosta imeli prednost izgradnja telovadnice za srednje šole v historičnem mestnem jedru ter pridobitev prostorov za potrebe Srednje kovinarske in prometne šole.

V planskem obdobju je predvidena adaptacija prostorov Srednje družboslovne šole z italijanskim jezikom in Srednje pedagoške in naravoslovno matematične šole v Kopru.

4.2.3. Kultura

Na področju kulture bomo razvijali čim širšo ustvarjalno in kakovostno ljubiteljsko dejavnost ter kulturno in estetsko vzgojo. Posebno pozornost bomo namenili pospeševanju kulturnega razvoja italijanske narodnostne skupnosti in medsebojnemu kulturnem sodelovanju v skladu s potrebami narodnostno mešanega območja kot tudi sodelovanju z zamejstvom. S celovitimi programi gladaliških, glasbenih, filmskih, likovnih in drugih prireditev bo omogočen vpogled v kulturno ustvarjalnost ter bo zagotovljena širša dostopnost kulturnih dobrin in vrednot. Varovanju premične in

nepremične kulturne dediščine in naravnih znamenitosti bo namenjena organizirana skrb, tudi s krepitvijo zavesti o skupnih nalogah celotne družbe za to področje. Razvoj knjižničarstva bo usmerjen v celovito uresničevanje njihovega kulturnega poslanstva. Večje skrbi bo deležno proučevanje krajevne kulture in zgodovinske dediščine ter objava izvernih del s tega področja. Pomembna bo tudi ustvarjalnost samostojnih kulturnih delavcev.

Da bi v okviru danih materialnih možnosti dosegli boljše rezultate v kulturi, bo treba vztrajati na boljšem in bolj racionalnem izkoriščanju obstoječih kadrovskih, prostorskih in drugih zmogljivosti. Po prednostnem redu, dogovorjenem s srednjeročnimi planskimi dokumenti, bomo za potrebe kulture in drugih dejavnosti, po možnosti že v prvem srednjeročnem obdobju, adaptirali gledališče v Kopru, uredili prostor za Pokrajinski arhiv, pomožne prostore za Osrednjo knjižnico Koper in Pokrajinski muzej ter postopno revitalizirali obstoječe zadružne domove in opuščene šolske objekte za kulturno in drugo dejavnost, zlasti v lokalnih središčih.

4.2.5. Telesna kultura

Na področju telesne kulture se bodo s postopno rastjo življenjskega standarda in s širjenjem prostega časa povečale potrebe po aktivni udeležbi delovnih ljudi in občanov v raznovrstnih kolektivnih, družinskih in individualnih oblikah telesnokulturnega udejstvovanja, ki bodo vse bolj nepogrešljive pri ohranjanju in utrjevanju fizične kondicije ter psihičnih sposobnosti ljudi. Telesno kulturne aktivnosti bodo čedalje pomembnejša sestavina aktivnega izkoriščanja prostega časa, oblika zdravstvene preventive in tudi sredstvo za omejevanje deviantnih pojavov. Poudarek bo na množičnosti in usmerjanju, za kar bo potrebno pospešeno pridobivati in usposabljeni predvsem amaterske kadre. Od tekmovalnih športov bomo v skladu z materialnimi možnostmi razvijali predvsem tiste, v katerih imamo tradicijo, naravne danosti ali številno občinstvo. Vrhunski šport bomo razvijali na strogo selektivnih osnovah.

V okviru kompleksnega reševanja športno-rekreacijske cone Koper je predvidena izgradnja večnamenske dvorane, tribune, strelišča, garderobnih objektov ter posodobitev atletskih naprav. Površine in objekti za razvoj vodnih športov so predvideni na območju obstoječega kopališča v Kopru, v Žusterni in športnorekreacijski coni Koper.

V planskem obdobju bomo uresničevali naslednji program izgradnje telesnokulturnih objektov: asfaltne igralne površine v Gradinu, Črnem kalu, Pridvoru, Hrvatinih, Žusterni in Škocjanu ter pomožnih objektov v Dekanih.

Za potrebe ljubiteljskega športnega letalstva bomo usposobili ustrezno površino v bližini naselja Črnotiče.

4.2.6. Zdravstveno varstvo

Na področju zdravstvenega varstva bodo potrebe po storitvah naraščale kot bistvena sestavina kvalitete življenja in dela. Z razvijanjem preventivnih metod dela bomo dosegli zmanjševanje umrljivosti dojenčkov, podaljšali pričakovano povprečno življenjsko dobo, zmanjšali stopnjo invalidiziranja in umrljivosti zaradi obolenja srca in ožilja, rakastih obolenj in poškodb, izboljšali zdravstveno stanje zobovja pri mladini in aktivni populaciji ter izboljšali higieno sanitarne razmere.

Osnovno zdravstveno varstvo bomo kadrovske, materialno in prostorsko usposobili, da bo postopno prevzemalo nekatera opravila od organizacij specialistične dejavnosti v skladu s programom delitve dela in stopenjske diagnostike zdravstvenih delovnih organizacij s SR Sloveniji. Težišče primarnega zdravstvenega varstva se bo preneslo na neposreden in neprestan kontakt s prebivalstvom ter na večje angažiranje neizkoriščenih samozaščitnih potencialov uporabnikov. Z modernega medicinskega stališča naj bi primarno zdravstveno varstvo rešilo 80 % vseh zdravstvenih problemov. Takšna preusmeritev bo prinesla vrsto pozitivnih socialnih, medicinskih in ekonomskih novosti, pod pogojem, da bo zdravstvena praksa opustila dominacijo koncepta bolezni s poudarjenjem medicinske tehnologije in subspecialnosti in sprejela ekološko poindustrijski scenarij varstva. Koncept pospeševanja zdravja in vpliv na vse dejavnike, ki ga določajo, bo postal ena izmed strateških smeri razvoja in bo zahteval množično akcijo. Zdravstveno stanje bo, v nasprotju s splošnim prepričevanjem, vse manj odvisno zgolj od prizadevanj zdravstvenih delavcev in sredstev, ki jih za to dejavnost namenjamo, ob spoznanju, da je zdravstveno stanje kompleksen produkt fizičnega, psihičnega in socialnega stanja ljudi, ter odvisno od primernih življenjskih in delovnih pogojev.

Za zagotavljanje pogojev za usposobitev osnovnega zdravstva bomo v planskem obdobju najprej izvedli adaptacijo sedanjih objektov v Kopru in Olmu ter lokacijsko prerazporeditev nekaterih dejavnosti, nato pa se lotili izgradnje novega zdravstvenega doma v Kopru. Vse napore bomo vložili v odpravo kadrovske pomanjkljivosti in v krepitev materialne osnove dela.

Na področju bolniškega varstva bomo združevali sredstva za dograditev nove regijske bolnišnice v Izoli kot objekta skupnega pomena za širše območje. V planskem obdobju so predvidena tudi investicijska vlaganja v objekte Ortopedske bolnišnice Valdoltra.

4.2.7. Socialno skrbstvo

Ob upoštevanju sedanjega obsega dela in sprememb v strukturi prebivalstva lahko predvidevamo, da se bo še naprej povečal pomen socialnega skrbstva. Temeljna usmeritev bo krepitev preventivnega in svetovalnega dela, ter nenehno iskanje možnosti za hitrejša in učinkovitejša preprečevanja oziroma reševanja socialne problematike. Natančneje pa bo potrebno opredeliti vlogo družbenih dejavnosti pri izvajanju primerne preventive. Razvijali bomo prostovoljno socialno delo, ki ga bo potrebno ustrezneje družbeno ovrednotiti.

Z denarnimi pomočmi bomo v socialnem skrbstvu zagotavljali socialno varnost najbolj ogroženim skupinam občanom, ki niso sposobne za pridobitno delo. Razvijali bomo družbeno skrb za starejše ter duševno in telesno prizadete občane, posebno pozornost pa bomo namenili otrokom, prikrajšanim za normalno družinsko življenje.

Glede na predvidena demografska gibanja in strukturo prebivalstva je v planskem obdobju predvidena dograditev Obalnega doma upokojencev, oziroma njegovo povečanje za 80 oseb. Glede na pričakovane potrebe pa bomo v okviru poselitvenih površin na ureditvenem območju mesta Koper rezervirali površine še za dodatne kapacitete. Investicijska dejavnost je prostorsko predvidena tudi na območju delovne organizacije INDE.

4.2.8. Raziskovalna dejavnost

Na področju raziskovalne dejavnosti bomo v večji meri kot doslej oblikovali ključne projekte v funkciji uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, vključno s prestrukturiranjem gospodarstva. Ob projektih se bodo združevali zainteresirani porabniki in izvajalci ter jim bodo sredstva, združena preko raziskovalne skupnosti, pomenila začetno vzpodbudo za neposredno menjavo dela. Raziskovalni potencial bomo usmerjali tudi v reševanje problemov nekaterih drugih dejavnosti, ki pomembno prispevajo k razvoju celotne družbene produktivnosti in učinkovitosti. Organizacije združenega dela se bodo usposobile za organizirano izkoriščanje znanstvenih dosežkov ter vzpodbujale raziskovanje za svoje in širše družbene potrebe ter hitrejša uvajanje inovacij v razvojno politiko. Za potrebe usmerjanja družbenega razvoja bomo pospešili specifične sociološke raziskave ter proučili možnost za profesionalizacijo aktivnosti na tem področju.

4.3. Usmeritve in strategija razvoja v prostoru in urejanje prostora

4.3.1. Regionalni razvoj

V skladu za zasnovo policentričnega razvoja SR Slovenije in opredelitvijo somestja Koper - Izola - Piran bomo:

- pospeševali medobčinsko sodelovanje pri obvladanju skupnih problemov, predvsem na področju zaposlovanja, pri izgradnji in infrastrukturnih objektov ter objektov oskrbnih in družbenih dejavnosti, pri uporabi prostora in izkoriščanju naravnih danosti,
- pospeševali razvoj somestja Koper - Izola - Piran kot središča širšega regionalnega pomena (delitev funkcij),
- usklajeno in smotno pospeševali izrabo kmetijskih zemljišč, ki so trajno namenjena kmetijstvu,
- enotno reševali varovanje, zaščito in rabo morja, morske obale in priobalnega pasu,
- skupno reševali problematiko odpadnih snovi z razvijanjem sodobne tehnologije zbiranja, sortiranja, transporta, predelave in odlaganje komunalnih odpadkov.

4.3.1.1. Poselitev

Pri usmerjanju dejavnosti v prostoru in urejanju prostora bomo v občini Koper največjo skrb posvetili skladnejšemu razvoju mesta in izvenmestnih naselij ter preobrazbi krajine.

Zelo hitra rast obalnega območja in še posebej občine Koper v preteklih desetletjih je povzročila določena neskladja v prostoru in gospodarjenju z naravnimi viri ter v odnosu do okolja, ki jih bomo v planskem obdobju selektivno razreševali. Ta neskladja so danes na področju stanovanjske izgradnje prisotna v mestu in v ostalih naseljih v občini,

zato pa moramo dosedanjo kvantitativno rast preusmeriti v kvalitativni razvoj z zaključevanjem začetih kompleksov in planskih območij.

Gradnjo novih stanovanj in proizvodnih zmogljivosti bomo usmerjali predvsem v uređitvena območja tistih naselij, ki s svojimi funkcijami služijo širšim gravitacijskim območjem in imajo glede na naravne in prometne razmere večje možnosti za nadaljnji razvoj. Izven ureditvenih območij teh naselij bodo možni poselitveni posegi v prostor za potrebe kmetijstva, turizma in rekreacije, pridobivanja rudnin ter za potrebe splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Obstoječa stavbna zemljišča na območjih razpršene gradnje so grafično ponazorjena v merilu 1:5000. širitev teh zemljišč je predvidena le izjemoma in sicer v skladu z zakonskimi določili.

Družbene, oskrbne in storitvene dejavnosti občinskega in regionalnega nivoja bomo razvijali v naselju Koper, lokalni nivo teh dejavnosti pa bomo, ob upoštevanju funkcije in gravitacijskega območja, predvideli v izvenmestnih naseljih, ki so opredeljena kot razvojna središča občine (lokalna in pomembnejša lokalna središča).

S takimi usmeritvami predvidevamo krepitev mesta Koper kot središča občinskega in središča ožjega regionalnega pomena ter razvoj izvenmestnih naselij in območij nove kvalitete.

4.3.1.2. Infrastruktura

Infrastrukturno omrežje in naprave so pogoj za nadaljnji nemoten razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti in predpogoj za ohranjanje prebivalstva na podeželju.

V prihodnjem razvoju bomo težili k boljši prometni povezanosti obalnega območja z ostalimi regijami ter ruralnega z urbanim območjem. Usmerjali bomo razvoj v izboljšanje propustnosti posameznih prometnih smeri ter v izboljšanje kvalitete prometnega omrežja. Pri načrtovanju tras bomo poleg tehnoloških rešitev upoštevali že naravovarstveni vidik in potrebo po varovanju kmetijskih zemljišč.

Prednostne naloge na področju komunalne infrastrukture so v zagotavljanju zadostne količine kakovostne pitne in tehnološke vode ter varovanju in zaščiti vodnih virov. Območja, kjer vodooskrba ni urejena, bodo prednostna pri širjenju vodovodnega omrežja. Za zagotavljanje ustrezne kvalitete pitne vode bomo zaščitili sedanje in bodoče vodne vire. Na podlagi hidrogeoloških raziskav in strokovnih podlag za zaščito vodnih virov bomo sprejeli ustrezni občinski odlok, s katerim bodo določeni varstveni režimi za posamezna zaščitna območja.

Skladno z globalnimi okviri razvoja in usmeritvami bomo dejavnosti v odprtem prostoru, kot so kmetijstvo, gozdarstvo, vodno gospodarstvo, pridobivanje rudnin, turizem in rekreacija, organizirali ob upoštevanju naravnih pogojev in krajinskih značilnosti prostora ter drugih pogojev za njegovo rabo.

Da bi preprečili nadaljnje razvrednotenje okolja in zagotovili boljše in zdrave pogoje bivanja, bomo težili za realizacijo zastavljenega kanalizacijskega sistema z novogradnjami in sanacijami ter izgradnjo centralne čistilne naprave.

Izgradnja kanalizacijskega omrežja je nujna povsod tam, kjer so naselja priključena na javni vodovod.

4.3.1.3. Rekreacijske površine

Rekreacijske površine bomo urejali kot večja zaključena območja v povezavi z morjem in razvojem športov na vodi ter kot zelene - rekreativne površine v povezavi z območji s turistično funkcijo in v bivalnih območjih. Pri tem bomo še posebej upoštevali naravne in kulturno-zgodovinske znamenitosti, krajinske kvalitete prostora in naravne danosti.

4.3.1.4. Tretiranje odpadkov

Zbiranje in odlaganje odpadkov bomo organizirali tako, da bomo v čimvečji meri reciklirali odpadke, za kar bomo skupaj z občinama Izola in Piran opredelili centralno odlagališče in območje za predelavo odpadkov. Sedanja odlagališča bomo sanirali.

4.3.1.5. Kulturna in naravna dediščina

Kulturna in naravna dediščina bo obravnavana v aktivni vlogi kot je vzpodbuda in možnost kvalitetnega razvoja, ne pa zgolj kot omejitev v možnostih razpolaganja s prostorom; izpostavljeni morajo biti vidiki njene specifične uporabe in

možnosti vključevanja v razvojne smeri in interese. Izvirni toponomastiki bo posvečena največja pozornost, pri čemer bomo preprečevali izginjanje in ukinjanje izvirnih imen oziroma nazivov.

4.3.2. Zasnova razvoja dejavnosti v prostoru

4.3.2.1. Zasnova organizacije dejavnosti v prostoru

4.3.2.1.1. Omrežje naselij

Razvoj in urejanje naselij bosta usmerjena v skladu z opredelitvijo funkcij naselij v omrežju naselij, pri čemer se bo še posebej krepila vloga mesta Koper v sklopu somestja Koper-Izola- Piran kot središča širšega regionalnega pomena oziroma občinskega središča in središča ožjega regionalnega pomena.

Kot nova kvaliteta v omrežju naselij na obalnem območju nastaja somestje Koper-Izola-Piran. Osnova oblikovanja somestja je delitev funkcij pretežno srednjega, delno višjega nivoja, kar je zlasti pogojeno s prostorskimi danostmi, komparativnimi prednostmi posameznih naselij in politiko urbanizacije.

V kontekstu oskrbnostoritvenih funkcij somestja Koper-Izola- Piran izstopa vloga somestja kot nosilca oskrbnostoritvenih funkcij za gravitacijsko območje obale, pri čemer ima posebno vlogo mesto Koper, po drugi strani pa vloga somestja kot nosilca teh funkcij za širše gravitacijsko območje, ki ga predstavlja del kraške regije in del zaledja Istre.

Da bi zagotovili družbeno in gospodarsko smotno prostorsko organizacijo oskrbe, storitev, bivanja, proizvodnje in drugih dejavnosti ter ustrezno stopnjo družbenega standarda tudi v izvenmestnih naseljih, se bodo kot nosilci nadaljnjega razvoja razvijali:

- v pomembnejše lokalno središče: Ankaran glede na razvoj turizma;
- v lokalna središča: Črni kal, Gračišče, Marezige, Šmarje, Dekani, Hrvatini, Škofije, Bertoki-Prade;
- v manjša lokalna središča: Gradin, Boršt, Vanganel, Pridvor, Pobegi-Čežarji.

Razvoj lokalnih in manjših lokalnih središč bomo omogočali z dolgoročno zemljiško politiko in opremljanjem naselja z družbeno in komunalno infrastrukturo. S tem bomo omilili depopulacijo nekaterih območij in praznenje vasi.

Glede na proizvodne funkcije je opredeljeno mesto Koper kot pomembnejše industrijsko središče, naselje Dekani z 2 - 3 industrijskimi obrati ter naselje Šmarje kot naselje z monostrukturno dejavnostjo.

Naselji Koper in Ankaran sta opredeljeni kot naselji z značilnimi turističnimi funkcijami.

Kot druga ureditvena območja so opredeljena območja v naseljih Rižana, Ankaran, Dekani in območje ob Šmarski cesti.

Območja naselij, vključeno s celotnim ureditvenim območjem mesta Koper obsegajo 1.915 ha.

4.3.2.1.2. Razporeditev stanovanj

Dosedanja zasnova poselitve bo tudi do leta 2000 zadržala osnovni vzorec poselitve, ki se oblikuje ob prometnih komunikacijah in v obstoječih naseljih.

Koper in izvenmestna naselja se bodo razvijala v okviru obstoječih, plansko že opredeljenih površin in na začelih poselitvenih območjih. Ta poselitvena območja so Žusterna III in Ankaran ter delno Bertoki-Prade.

Z obsežnejšo prenovo, revitalizacijo in sanacijo historičnega mestnega jedra bomo povečali smotrnost rabe površin in grajenih struktur. Pri prenovi in revitalizaciji historičnega mestnega jedra bomo posebno pozornost posvetili ohranjanju avtohtonega prebivalstva in oživljanju kulture in socialne tradicije tega mestnega predela, s posebno pozornostjo do elementov identitete ter prisotnosti italijanske narodnosti.

Analiza stanovanjskih potreb in naselitvenih možnosti z upoštevanjem ekoloških, kulturnih, zgodovinskih in drugih značilnosti ter zgrajenosti struktur je pokazala, da izpostavljeni model lahko zadovoljuje celotne potrebe do konca planskega obdobja.

Za izvajanje teh usmeritev bomo oblikovali in sprejeli ustrezne ukrepe na področju dolgoročne zemljiške politike, družbene kontrole nad prometom z zemljišči in prednostni vrstni red vlaganj v pogoje za razvoj.

Z dolgoročnejšo politiko komunalnega opremljanja zemljišč bomo vzpodbujali smotno naseljevanje prebivalstva v strnjena naselja in zaključena območja. S takimi ukrepi bomo dosegli zmanjševanje razlik med mestom in izvenmestnimi naselji.

4.3.2.1.3. Razporeditev družbenih, oskrbnih, storitvenih in proizvodnih dejavnosti

Osnovni vzorec poselitve v občini Koper se kaže v razpršeni poselitvi z velikim številom naselij do 200 prebivalcev. Zato so oskrbno-storitvene dejavnosti predvidene v lokalnih in manjših lokalnih središčih, ki morajo biti dobro dostopna gravitacijskemu zaledju ter v pomembnejših lokalnih središčih v mestu Koper.

Pretežni del družbenih in oskrbno-storitvenih dejavnosti bo še naprej osredotočen v historičnem mestnem jedru, predvsem na področju specializirane trgovine, srednjega in višjega šolstva ter kulturnih ustanov.

Proizvodne dejavnosti so v prostoru občine Koper upoštevajoč specifične naravne pogoje in prometne razmere, razporejene v ožji priobalni pas kot zaključevanje obstoječih industrijskih območij in le delno je omogočeno odpiranje novih manjših kompleksov za razvoj teh dejavnosti (območje ob Serminu).

Natančnejše opredelitve so razvidne iz poglavij: 4.1.3.; 4.1.4.; 4.1.5.; 4.1.6. in na kartah.

4.3.2.2. Zasnova namenske rabe prostora

Izhodišča za opredelitev zasnove namenske rabe površin predstavljajo naravne, krajinske, poselitvene in druge značilnosti prostora ob upoštevanju primernosti prostora za posamezne dejavnosti ter ranljivosti prostora ob določenih posegih.

4.3.2.2.1. Območja kmetijskih zemljišč

Na območju občine Koper, ki obsega 27.080 ha površin so skladno s kategorizacijo kmetijskih zemljišč in predvidenimi posegi (melioracije) opredeljena območja kmetijskih zemljišč, pri čemer obsegajo 1. območja kmetijskih zemljišč 7.095 ha površin, medtem ko 2. območje kmetijskih zemljišč zajema 5.404 ha.

Skladno z obveznimi republiški izhodišči in družbenimi usmeritvami so vsa 1. območja kmetijskih zemljišč namenjena kmetijski proizvodnji in se njihova namembnost ne spreminja razen v primerih:

- ki so usklajeni z zakonskimi določili (7.člen Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kmetijskih zemljiščih),
- razvoja Luke in njene infrastrukture glede na obvezno republiško izhodišče,
- gradnja infrastrukturnih objektov in naprav, ki so kot obvezno izhodišče določene v dolgoročnem planu SR Slovenije (magistralne in pomembnejše regionalne ceste),
- vodno gospodarskih ureditev in hidromelioracij ter
- zaključevanja in dograjevanja že začelih stanovanjskih območij (Žusterna, Ankaran).

4.3.2.2.2. Območja gozdov

Skladno z opredelitvijo v poglavju 4.1.2. so vse površine gozdov, ki zavzemajo 10.909 ha površin občine, opredeljene v grafičnem delu dolgoročnega plana na karti.

4.3.2.2.3. Območja za izkoriščanje rudnin

Za pridobivanje kamnitih agregatov so s planom opredeljene obstoječe površine na območjih: Črnega kala (dva kamnoloma), kamnolom Griža, laporokop Sermin in Gažon ter za pridobivanje sivega kamna - peščenjaka - območje v KS Škofije, kar je opredeljeno na karti. Razširitev bo možna na podlagi dodatnih raziskav in potreb nosilcev planiranja.

4.3.2.2.4. Območja voda

a) vodotoki

Vsi pomembnejši vodotoki v občini Koper (Badaševica, Rižana, Dragonja, Paderna, Ankaranski hudournik, Osapska reka) so opredeljeni v prostoru glede na pomen in možnosti izrabe, ter ponazorjeni na karti.

b) morje

Osnovni polucijski problemi v Koprskem zalivu so iztoki komunalnih odplak, dotoki nepopolno očiščenih ali sploh netretiranih industrijskih odplak (večinoma iz manjših obratov), obremenitev morja zaradi dejavnosti Luke Koper ter izpiranje kmetijskih površin, predvsem zaradi uporabe gnojil in pesticidov.

U s m e r i t v e

Temeljno načelo, ki ga je potrebno upoštevati pred posegi v povezavi z morjem, je varovanje morja pred uničevalnimi vplivi onesnaževanja. Tako načelo, ki ga lahko štejemo kot najbolj splošno smernico rabe morskoga in pribrežnega prostora pomeni, da je permanentna vloga dejavnikov izboljševanje kvalitete morja predvsem s spreminjanjem tehnologij pri proizvodnji, kakor tudi čiščenje odpadnih snovi. Samo stalna skrb, da pride v morje in tam tudi konča čimanj odpadnih toksičnih ali inhibicijskih snovi lahko pripelje do stanja, ko kvaliteta morja ne bo ogrožala človeka bodisi kot kopalca ali pa kot potrošnika hrane iz morja.

Nadaljna splošna smernica pri načrtovanju izrabe, predvsem pribrežnega prostora, je ohranjanje naravne obale vsaj do zgornjega roba bibavičnega pasu. To pomeni, da se vsi objekti, ki nimajo osnovne funkcije vezane na morje (pomoli, pristajalne obale itd.) odmaknejo od obalne črte toliko, da ostane bibavični pas nedotaknjen.

Razvoj industrije je doslej premalo upošteval varovanje morja pred škodljivimi odpadnimi snovmi. Pri nadaljnjem razvoju tega nikakor ne bi smeli zanemariti, ampak moramo dosledno izvajati na različnih mestih izraženo usmeritev, ki terja, da na celotni obali ni nobene lokacije, ki bi v ekološkem smislu in s posledicami v sanitarno-rekreacijski uporabnosti obalnega morja, dovoljevala obstoj kakršnekoli dejavnosti, ki v stanju, da bi svoje odpadne vode pred izpustom v recipient popolnoma očistila toksičnih in inhibicijskih snovi, oziroma, da industrijski objekti uporabljajo tako tehnologijo, s katero odpadne vode uporabljajo dosledno v zaprtem krogu.

Koprski zaliv ima edini v Tržaškem zalivu ohranjeno združbo *Posidonium oceanica* in verjetno s tem posebno odgovornost, da ne bi z nepremišljenimi posegi uničili najlepšo morskovo travo pozejdanko. Zato je potrebno morje in obalo do globine 5 m maksimalno ščititi pred posegi, ki bi to združbo uničili.

Z a s n o v a n a m e n s k e r a b e

Notranjost zaliva

Izdaten in dolgotrajen vnos odpadnih snovi v notranji del zaliva z vsemi spremljajočimi dogajanja (sekundarna polucija) je ustvaril rezervoar hranilnih snovi, ki z reaktivacijo gnojijo akvatorij. Zato je zamisel izgradnje marine dobrodošla, saj bi poglobljanje, ki je za obstoj marine nujno potrebno, odstranili tudi hranilni potencial nitrofilnim algam in s tem preprečili sekundarno polucijo. Nadaljevanje takega objekta bi moralo biti v taki obliki, da ne predstavlja dodatnega onesnaževanja, zato predlagamo športno-rekreativne površine.

Načrtovani razvoj in že izvedena dela luških površin ter akvatorija Luke Koper je nespremenljivo dejstvo. Pomembno je, da v njeni končni obliki ni zaprtih žepov. Posamezni pristajalni bazeni omogočajo hitro pregrevanje in s tem preprečitev širjenja razsutih in razlitih plavajočih snovi, s postavitvijo vertikalnih pregrad pa tudi ostalih škodljivih snovi.

Škocjanska laguna je izgubila naravni stik z morjem in v današnji obliki predstavlja recipient sladkovodnih pritokov, odpadnega in ostalega materiala. Vsi ti vnosi in plitvost predstavljajo ugodne pogoje za razvoj makrofitskih alg. Te v času propadanja porabljajo velike količine kisika, ki se lahko zmanjša na minimum in povzroči gnilobne procese.

Rešitev stanja in preprečitev smradu je možna s poglobitvijo lagune na več kot 3 m globine, kar predstavlja začasen ukrep ob spiranju brežin ali s popolnim zasutjem kot trajnim ukrepom.

Ankaranska obala z Debelim rtičem

Dosedanja turistično-rekreativna dejavnost tega območja je v največji možni meri ohranila prvobitnost obale z redkimi izjemami, kar pa ne moremo trditi tudi za biocenoze, ki se spreminjajo vsled onesnaževalnih vplivov odpadnih voda. Čeprav je kvaliteta vode v estetsko sanitarnem oziru nekonkurenčna ostalim jadranskim področjem, je verjetno bližina

in visoka temperatura odločilen dejavnik za uspešnost turistične dejavnosti na tem odseku obale. Zaradi tega je smiselno nadaljevati s to dejavnostjo pod pogoji, da se ne spreminja niti kvaliteta obalnega pasu, niti vode.

Akvatorij

Celoten Koprski zaliv predstavlja po svoji naravni konfiguraciji zaščiten predel pred valovi prevladujočih vetrov - burja, jugo, kar je tudi v pomorskih kartah predstavljeno kot sidrišče za večje ladje (luška dejavnost). Ostale dejavnosti vezane na akvatorij, obstoječe ali planirane - ribolov, marikulture, lahko pridejo v konflikt s plovbo in sidranjem, zato bi bilo potrebno predvideti režim plovbe in sidranja oziroma namenske izrabe akvatorija za pridobivanje hrane. Ker se večinoma ribolova odvija ob obalnem pasu ali pa izven zaliva, možne lokacije za gojitev školjk pa so ob Debelem rtiču, je smiselno predvideti osrednji del zaliva za sidranje in plovne poti, oziroma isto prepovedati v 500 metrskem obalnem pasu.

Obstoječa in planirana dejavnost občine Koper, vezana na akvatorij in pribrežni prostor, ki neposredno vpliva na kvaliteto morja, nalaga vsem dejavnikom izredno zahtevne naloge pri uskladitvi nasprotujočim si dejavnosti glede zahtev po kvaliteti vode.

Skladno s temi opredelitvami je v prvi vrsti nujna sanacija obstoječih žarišč onesnaževanja, predvsem komunalnih odpadnih voda, ki jih je potrebno očistiti do take meje, da jih lahko spuščamo v morje na način, ki ne znižuje kvalitete vode.

Področje planirane marine zaradi plitvosti ne bi predstavljalo problema, ki nastane ob prisotnosti hranilnih soli in organske materije. Zato je osnovna zahteva pri izgradnji sočasno poglobljanje pod 3 m in izvedba obrambnega pomola v taki obliki, da omogoča pretok vode.

Izredno pereč problem predstavlja izgradnja luških površin z refuliranim materialom iz morja, pri čemer prihaja do reaktivacije hranilnih soli fosforja in dušika in potenciranja negativnih vplivov ostalih onesnaževalcev. Zato je pri vseh gradnjah objektov, kjer prihaja do nasipanja materiala potrebno strogo spoštovanje zahteve, da se najprej zgradi obrambni zid in šele nato dovoli nasipanje oziroma zasipavanje. Take zahteve so potrebne za preprečevanje splakovanja materiala in s tem gnojenja vode.

Na površinah predvidenih za vzgojo školjk na Debelem rtiču bo taka dejavnost dovoljena po predhodni sanaciji žarišč onesnaževanja z odpadnimi vodami in ko bo ugotovljena neoporečnost vode za te namene.

Posebno vlogo pri realizaciji kakršnihkoli posegov v morje in na kopnem v smislu očuvanja kvalitetnega in sanitarno neoporečnega akvatorija imajo poleg načrtovalcev inšpekcijske službe, ki bi s stalno prisotnostjo tako v času gradnje, kakor tudi v času delovanja objektov in z ostrimi ukrepi bistveno pripomogle pri varovanju in izboljševanju kvalitete morja.

4.3.2.2.4. Območja varovanja naravne in kulturne dediščine ter preostalih vrednot okolja

Naravno in kulturno dediščino bomo smiselno vključevali v urejanje prostora in iskali možnosti za uskladitev interesov družbenega razvoja ter potrebno po ohranitvi identitete in vzdrževanja. Proučevali bomo možnosti in vzpostavljali pogoje, da bo za različne namene (vzgoja, turizem, rekreacija, itd) postala poznana in dostopna najširši javnosti. Posebno pozornost bomo posvetili sanaciji območij naravne in kulturne dediščine.

Kulturna dediščina

1. Urbanistična (naselbinska) območja

Varovanje kulturne dediščine obravnavano kot varovanje območij in vplivnih območij, se pravi prostorskih okvirov, s katerimi ustvarjajo območja in objekti dediščine celoto in brez katerih spomeniške kvalitete ne bi prišle do izraza.

S planom in strokovnimi gradivi so opredeljena naslednja naselbinska območja: Koper, Bočaji, Boršt, Črni kal, Črnotiče, Glem, Fjeroga, Gradin, Gračišče, Hrastovlje, Grintovec, Kozloviči, Koštabona, Kubed, Movraž, Podpeč, Labor, Popetre, Pomjan, Pregara, Puče, Rožar, Sirči, Smokvica, Stepani, Socerb, Sočerga, Tinjan - zaselek Urbanci, Topolovec - zaselek Žrnjovec, Trebeše. Zabavlje, Zaniograd, Krkavče, Župančiči ter naselbinska območja - dediščina: Abitanti, Bezovica, Brezovica pri Gradinu, Butari, Dekani, Dilici, Dol, Dvori pri Movražu, Elerji, Gažon, Kastelec, Koštabona, Loka, Lopar, Marezige - Bernetiči, Olika, Plavje - Badiha, Poletiči, Pregara - Reparec, Pridvor - Dvori,

Pridvor - Kavaliči, Pridvor - Kortina, Sokoliči, Šmarje, Tinjan - Kolomban, Topolovec - Hrvoji, Tuljaki, Gabrovica, Osp.

Varstveni režimi za urbanistična območja:

- varujejo se višinski in tlorisni gabariti naselja;
- varuje se tlorisna mreža naselja, to je mreža pozidave z objekti in komunikacijami;
- varujejo se domačije - posamične, v nizkih in zaprtih dvorih;
- varujejo se značilnosti v oblikovanju tradicionalnega stavbarstva.

Vplivno območje je prostorski okvir urbanističnega območja, ki skupaj z njim tvori celoto, ki se varuje.

Novogradnje se morajo prilagoditi obstoječim prostorskim in oblikovalnim značilnostim.

2. Arheološka območja

Ankaran, Bertoki, Boršt, Socerb, Osp, Kastelec, Črni kal, Predloka, Loka, Bezovica, Praproče, Podpeč, Hrastovlje, Dol pri Hrastovljah, Zanigrad, Rožar, Rižana, Dekani, Poletiči, Gračišče, Sočerga, Dvori, Smokvica, Kolomban, Hrvatini, Božiči, Elerji, Škocjan, Manžan, Tinjan, Sp.Škofije, Šmarje, Gažon, Krkavče, Koštabona, Pomjan, Vanganel, Gradin, Kocjančiči.

Za arheološka območja so opredeljeni varstveni režim 1., 2. in 3. stopnje, ki določajo:

a) varstveni režim I. stopnje:

- varovanje celotnega območja in vseh sestavin v neokrnjeni obliki,
- vsa dejavnost sme rabiti izključno le varstvu in eventualnemu konzerviranju spomenika;

b) varstveni režim II. stopnje:

- varovanje vseh vidnejših spomeniških sestavin objekta,
- dovoljena dejavnost na in ob njem ne sme biti v nasprotju s spomeniško vlogo objekta;

c) varstveni režim III. stopnje:

- varovanje bistvenih sestavin objekta,
- dovoljena dejavnost ob in na njem ne sme biti v nasprotju s spomeniško vlogo objekta.

V vse sestavine dolgoročnega plana je vključeno tudi varstvo in vrednotenje zgodovinskih in memorialnih območij in dediščine.

Naravna dediščina

1. Regijski park - Krajski park

1.1. Krajski park Kraški rob v sestavi regijskega kraškega parka

2. Naravni spomeniki

2.1. Geomorfološki spomeniki: udor pri Ospu, udor Mišja peč, Veli Badanj

- Krog, Abriji, Jame, klif z obalo na Debelem rtiču

2.2. Dragonja s pritoki

3. Naravna dediščina

3.1. Kulturna krajina: stik flišne Istre s kraškim robom, območje notranje Istre

3.2. Geomorfološka dediščina: klif na Debelem rtiču, klif ob cesti proti Izoli, erozijska grapa pri Pravdici, Sermin

3.3. Hidrološka dediščina: reka Rižana, ureditev retenzije površinskih vod na območju osuševanja Škocjanskega zaliva na način, ki bo omogočal varovanje elementov hidrološke dediščine ter ornitološkega rezervata.

Za naravno dediščino so opredeljeni naslednji varstveni režimi:

1. Krajinski park Kraški rob v sestavi regijskega Kraškega krajinskega parka - IV. režimska stopnja varovanja, ki določa omejitve razvoja vseh tistih dejavnosti, ki negativno vplivajo na ekologijo krajine in njeno podobo.

2. Naravni spomeniki

Varstveni režimi vključujejo prepovedi in omejitve, ki veljajo za geomorfološke, botanične in zoološke naravne spomenike.

3. Naravna dediščina

3.1. Kulturna krajina

Za območje kulturne krajine Kraškega roba ustrezno veljajo omejitve in prepovedi, ki veljajo za območje krajinskega parka Kraški rob. Za območje kulturne krajine notranje Istre veljajo omejitve in prepovedi razvoja vseh tistih dejavnosti, ki negativno vplivajo na ekologijo krajine in njeno podobo.

Območja in objekte s posebno kulturno, znanstveno, zgodovinsko, estetsko, ekološko vrednostjo - kulturni spomeniki in naravne znamenitosti, ki so sicer varovani zakonsko, bomo zavarovali in jim zagotovili obstoj z odgovarjajočo namembnostjo.

Objektom in območjem naravne in kulturne dediščine bomo s primerno rabo in vključitvijo v zasnovo rabe prostora zagotovili ohranitev njihove identitete z vključevanjem v kulturno, turistično in rekreacijsko ponudbo. V okviru naravne dediščine bomo pri nadaljnjem širjenju urbanizacije in intenziviranju kmetijskih površin v največji možni meri ohranjali ali obnavljali v sorodnih oblikah vegetacijske, geomorfološke, vodne in druge naravne značilnosti.

Najbolj kvalitetni del naravne in kulturne dediščine bomo razglasili za kulturne spomenike oz. za naravne znamenitosti, za kar so pripravljene strokovne osnove. Ta območja so:

A. Kulturna dediščina

a. Urbanistična (naselbinska) območja

Abitanti	Labor
Črni kal	Podpeč
Črnotiče	Pomjan
Fijeroga	Pregara
Glem	Socerb
Gračišče	Tinjan
Hrastovlje	Topolovec z zaselkom Žrnjovec
Koper	Trebeše
Koštabona	Trsek
Krkavče	Zabavlje
Kubed	

b. Zgodovinska in memorialna območja

Gabrovica – Osp
Hrpeljci, območje vasi z neposredno okolico

c. Arheološka območja:

Ankaran, zaliv Sv. Jerneja
Bertoki, Sermin
Boršt, Mačji hrib (gradišče)
Glem, Sv. Nazarij, Cimiter
Socerb, Gradišče

Osp, vas, Gradišče, Jama grad pri Ospu
Osp, Zasedski potok
Kastelec, Stajice
Kastelec, Mozar ali Gradišče, Gradišče nad Črnim kalom
Kastelec, Hrib
Kastelec, Varda
Črni kal, Strnc
Črni kal, Vas, Na Merišču, Križišče
Črni kal, Jame
Predloka, cerkev v Loki, cerkev Sv. Janeza Krstnika, grobišče
ruševine, srednjeveška kastela
Loka, gradišče Mati božja
Loka, gradišče Stena
Bezovica, Murišče
Praproče, Na Štirni
Praproče, gradišče Marija Snežna
Podpeč, Ločka jama zahodno od vasi
Podpeč, jame v Ladrici
Hrastovlje, hrib, Kovk (gradišče)
Hrastovlje, Hrib, Ključ (gradišče)
Hrastovlje, hrib, Vrh
Hrastovlje, Jablance
Dol pri Hrastovljah, cerkev Sv. Lovrenca
Dekani, vasi, Grubelce
Dekani, dekanski hrib ali Santin
Dekani, gradišče nad vasjo
Movraž, gradišče Veli Badin
Gradišče, hrib Lačna, gradišče
Sočerga, gradišče Gradec nad Sočergo, Sv.Kvik
Movraž, Zalostna grublja
Smokvica, Na Jamicah (gradišče)
Kolomban, Sv. Kolomban
Jelerji, Gradišče sever - vzhodno
Kolomban, gradišča Sv. Mihael
Lopar I., cerkev Sv.Jerufa z okolico
Marezige, cerkev Sv. Križa z okolico
Babiči, cerkev Sv. Janeza in Pavla z okolico
Pridvor, Kortina
Gračišče, Zabavska Varda
Škocjan, hriba Sv.Tomaž ali Šantoma
Tinjan, gradišče nad vasjo
Šmarje, cerkev Sv.Marija
Krkavče, gradišče
Pomjan, arheološkji rezervat
Vanganel, Veliki in mali Čentur
Gradin, gradišče Malinska

B. Naravna dediščina

a. Regijski park - Krajinski park

- Krajinski park kraški rob v sestavi regijskega Kraškega parka

b. Naravni spomeniki

- Reka Dragonja s pritoki
- Veli Badanj
- Debeli rtič - klif z obalo.

4.3.2.2.5. Urejanje in varstvo okolja

Preprečevanju onesnaževanja okolja bomo namenili posebno družbeno skrb in pozornost. Hiter gospodarski razvoj obalnega območja in še posebej mesta Koper v preteklem obdobju je namreč vplival na poslabšanje življenjskih razmer in na določenih področjih ogrozil naravno okolje. Varstvo okolja bomo upoštevali kot nujni omejitveni dejavnik pri vseh razvojnih in tekočih odločitvah. Sanirali bomo sedanja žarišča onesnaževanja okolja, predvsem najbolj ogrožena območja, z razvojnimi odločitvami glede politike razmestitve in tehnologij pa bomo skrbeli, da ne bo ogrožena kakovost še nedegradiranih ali zmerno degradiranih območij.

V skladu z usmerjanjem razvoja v ekološko čistejšo dejavnosti, bodo na področju gospodarstva pri novih naložbah in pri modernizaciji imele prednost tiste OZD, ki ne bodo ogrozile okolja. Prečiščenje odplak bo pogoj za obstoj in delovanje posamezne OZD.

Z zavarovanjem in varovanjem vodnih virov in vodotokov (Rižana, Dragonja) bomo preprečili slabšanje kakovosti vode. S čiščenjem odplak, razvojem ekološko čistejših dejavnosti in ureditvijo čistilnih naprav bomo zmanjšali onesnaževanje morja in tistih vodotokov, ki so danes v III. kakovostnem razredu.

Osnova za obvladovanje problemov varstva okolja na obalnem območju je celovita proučitev akvatorija Jadranskega morja na tem območju, tako z ekološkega vidika kot tudi z vidika njegovega večnamenskega, a kompatibilnega izkoriščanja oziroma varovanja akvatorija in priobalnega območja.

Na območjih za površinsko izkoriščanje rudnin (kamnolomi) so potrebne sprotne sanacije ter uvedba čistilnih naprav proti onesnaževanju zraka in voda. Po sanaciji teh območij bo nadaljna raba opredeljena v skladu z namembnostjo prostora. Osnovna naloga pri varstvu kakovosti zraka bo saniranje ozračja, saj sodi območje občine v III. razred onesnaženosti, predvsem z ukrepi na področju prometne infrastrukture. Za potrebe rednega nadzora kakovosti zraka bo na območju Slovenije vzpostavljen analitsko nadzorni alarmni sistem (ANAS), v okviru katerega je v občini Koper predvidena stalna in dopolnilna regionalna postaja. Pri gradnji in rekonstrukciji cest bomo upoštevali predpise o varovanju okolja, z novimi prometnimi ureditvami in režimi pa prispevali k zmanjševanju hrupa in onesnaževanju zraka.

Pri urejanju prometa v historičnem mestnem jedru bomo z rekonstrukcijo cest in postopno izločitvijo motornega prometa dali prednost pešcem, kolesom in javnim prevoznim sredstvom.

Posebno pozornost in skrb bomo posvetili ogrevanju vseh stanovanjskih in drugih mestnih območij z daljinskim ogrevanjem iz toplarn, oziroma s plinskim ogrevanjem ob bistveno večji uporabi energije okolja.

V tem obdobju bo med prioritetskimi nalogami reševanje problema ravnanja z odpadki. Zavzemali se bomo za organizacijo skupnega zbiranja, prevoza, obdelave in odlaganja odpadkov na ravni obalnega območja.

Za izpolnitev zastavljenih nalog, povezanih s kakovostjo okolja, bomo izboljšali strukturo in kakovost informacij in namenili raziskovalnemu delu na tem področju znatno večjo pozornost.

Posebne pomena je urejanje, ohranjanje in varovanje zelenih površin tako parkov, zelenic, drevoredov, kakor tudi posameznega avtohtonega zelenja in dreves. V tem kontekstu je potrebna aktivna skrb za ohranitev zelenih potez v obstoječih in predvidenih stanovanjskih, turističnih in drugih površinah.

Razvoj stanovanjske kulture in bivalnega okolja ter splošnega skrb za varstvo okolja se bo obdržala pri vseh načrtovanih gradbenih posegih.

Na celotnem območju občine in še posebej na dominantnih položajih, razglediščih in drugih izpostavljenih mestih, se morajo vsi posegi, tako gradbeni kot tudi naravni, izvajati s posebno občutljivostjo v odnosu do gabaritov, barv, zasnove naravnega in že ustvarjenega okolja.

4.3.2.6. Urbanistična zasnova mesta Koper

Z urbanistično zasnovo mesta Koper je podrobneje opredeljena zasnova razvoja dejavnosti in namenska raba v ureditvenem območju mesta Koper. Ureditveno območje obsega: naselje Koper in naselja Bertoki, Škofije, Ankanan ter območje Luke Koper.

1. Usmeritve in strategija nadaljnjega razvoja

Globalna usmeritev in strategija nadaljnjega razvoja dejavnosti v ureditvenem območju mesta Koper izhaja iz valorizacije primernosti in ranljivosti prostora za posamezne dejavnosti in na tej osnovi opredeljene ustreznosti za posamezno rabo. Ureditveno območje obsega širši priobalni pas, ki je bil v preteklosti deležen močne koncentracije prebivalstva in kapitala ter so se s tem nakopičila mnoga protislovja v rabi prostora in komunalni opremljenosti.

Osnovno izhodišče nadaljnjega razvoja temelji na uravnotežnem in bolj enakomernem razraščanju mestnega organizma, pri čemer bomo poselitvene površine usmerjali v zaključevanje začelih in komunalno opremljenih zemljišč ter prenovi historičnega mestnega jedra dali večji pomen in obseg.

Komunalna in prometna infrastruktura mora tako s sanacijo obstoječih naprav kot novogradnjami biti usposobljena vzporedno z razvojem poselitvenih površin. Odločno moramo onemogočiti razvoj teh površin, ne da bi predhodno ali vsaj vzporedno zagotovili ustrezno infrastrukturo.

Pri izbiri in lociranju dejavnosti bomo kot prednostne obravnavali tiste dejavnosti, ki nimajo kvarnega vpliva na okolje, so intenzivno kapitalne in zagotavljajo racionalno rabo energije.

2. Namenska raba površin

Ureditveno območje, kot priobalni pas občine Koper, predstavlja najbolj intenzivno izrabljen prostor občine, s čimer je izpostavljeno močno prepletanje dejavnosti na celotnem prostoru.

Površine v ureditvenem območju so členjene glede na prevladujočo funkcijo, ki jo opredeljujejo naravni pogoji in ustvarjene danosti ter sedanja raba ob smotrnem in smiselnem prepletanju komplementarnih dejavnosti.

Nova Stanovanjska gradnja je opredeljena na območjih Žusterne, Prad in Ankarana, dopolnilna gradnja pa skladno s potrebami v Škofijah ter tam, kjer gre za zaokroževanje ali zaključevanje obstoječih stanovanjskih območij. Predvidena je izgradnja 3.350 stanovanj, pretežno v blokovni gradnji, v Pradah in na Škofijah pa le individualna gradnja.

Posebno mesto in poudarek je dan prenovi historičnega mestnega jedra, ki bo s sanacijo stanovanjskega fonda in revitalizacijo ohranil svojo nekadnjo funkcijo in pomen ter poglobitve prvne podobe mesta.

V stanovanjskih območjih je izpostavljeno najbolj izrazito prepletanje drugih mestnih funkcij.

Pri razporeditvi družbenih, oskrbnih in storitvenih dejavnosti na ureditvenem območju mesta Koper izjaha urbanistična zasnova iz osnovnega kriterija, da se v planskem obdobju dosežejo enakovredni pogoji in kvaliteta bivanja na celotnem območju. Predvidena je izgradnja VVO v Žusterni III, VVO z italijanskim jezikom v Kopru, I. faza VVO Škofije kot prednostne naloge in VVO v Žusterni III, Ankaranu, Bertokih in Pradah. Investicije v šolske objekte bodo so predvidene kot dograditev in rekonstrukcija obstoječih objektov v Pradah, na Škofijah in v Kopru (italijanski jezik) ter kot sanacija šolskih objektov v Kopru in Smedeli. Novogradnji sta predvideni v Žustreni III in v Ankaranu. Na področju usmerjenega izobraževanja bosta imeli prednost izgradnja telovadnice za srednje šole v historičnem mestnem jedru in pridobitev prostorov za potrebe Srednje kovinarske in prometne šole.

Vzorec poselitve in obstoječe strukture centralnih dejavnosti so oblikovale sistem teh dejavnosti, ki so delno koncentrirane v historičnem mestnem jedru in stanovanjskih območjih glede na potrebe in družbene možnosti.

Razvoj proizvodnih dejavnosti vključuje urbanistična zasnova skladno s programi razvoja in potrebami nosilcev planiranja. Predvidena je širitev obstoječih površin na območjih Iplas - Lama, Tomos, Cimos in na območju komunalne industrije med magistralno cesto in regulirano strugo Badaševice ter nova industrijska območja pod Serminom. Delovnih mest v proizvodnih dejavnostih bo predvidoma 11.000.

V planskem obdobju je izpostavljena potreba po ureditvi proste cone, ki dokončno še ni opredeljena in je v proučevanju, prostor pa naj bi se oblikoval z etapnostjo realizacije ob luškem kompleksu v smeri Škocjanskega zaliva.

V planskem obdobju je na ureditvenem območju mesta Koper predvidena rekonstrukcija obalne ceste na odseku Križišča Ankaran- priključek Smedela kot prioriteta, v drugi etapi pa rekonstrukcija odseka mejni prehod Škofije, Križišče Ankaran ter odseka priključek Smedela-priključek Izola. Predvideni so še posegi na regionalnih in lokalnih cestah ter mestnih ulicah.

Pomemben in zahteven poseg v prostor opredeljuje urbanistična zasnova na podlagi širših družbenih interesov in nosilca planiranja na območju Luke z izgradnjo pomola III. Možnosti sožitja med luško in turistično dejavnostjo na ankaranskem območju so podane pod pogojem, da so nadzorovani medsebojni ekološki vplivi in da se ne spreminjajo opredeljene dejavnosti na pomolu III ter njegov prostorski okvir.

Turistična dejavnost je usmerjena pretežno na območju Ankaran- Lazaret z izgradnjo prometne in komunalne infrastrukture in v varovanje naravnih in kulturno-zgodovinskih znamenitosti.

Turistični razvoj naselja Koper terja njegovo postopno poudarjanje kot turistično-izletniškega centra. Posebej pa so opredeljeni: razvoj marine in spremljajočih dejavnosti, turistično območje Žusterna in predvideni poslovni turizem.

Športno-rekreacijske površine za potrebe mesta so predvidene z zasnovo in nadaljnjo izgradnjo športno-rekreacijske cone na semedelski bonifiki z zasnovo območij za razvoj športov na vodi ob historičnem mestnem jedru.

Širše rekreacijske površine se navezujejo na značilno in ohranjeno krajinsko podobo Markovega hriba, ki se zajeda v stanovanjsko zazidavo in jih urbanistična zasnova povezuje med seboj.

Urejanju mestnih zelenih površin bo posvečena posebna pozornost, saj le-to lahko pomembno prispeva k kvalitetnejšemu življenju v mestu. Mestno zelenje bo pomemben element v oblikovanju mikroambientalnih ureditev, v dodelavi občutljivega odnosa med historičnim mestnim jedrom in novimi stanovanjskimi območji, v oblikovanju vpadnic in v ureditvi vizualno degradiranih območij. Posebna pozornost bo namenjena ohranitvi še ne uničenih vrtov, kot specifičnosti starega mestnega jedra.

Znotraj območja urbanistične zasnove vendar izvzete iz ureditvenega območja mesta Koper, so opredeljene tudi večje površine 1. območja kmetijskih zemljišč in sicer na območju ankaranskega križišča, bertoške bonifike in Škofij, ki jih narekuje na eni strani načelo varovanja kmetijskega zemljišča, na drugi strani pa kontinuiranost ureditvenega območja.

Vse ostale manjše površine 1. območja kmetijskih zemljišč kot enklave v ureditvenem območju so opredeljena kot območja, ki se jim ohrani primarna namenska raba.

Celotno ureditveno območje mesta Koper obsega 1.666,5 ha. Te površine so z vidika rabe prostora opredeljene za:

1.Stanovanjska in poselitvena območja	357,0 ha
2.Območja oskrbnih in storitvenih dejavnosti	124,5 ha
3.Območja proizvodnih in servisnih dejavnosti	87,5 ha
4.Območja proizvodnih in servisnih dejavnosti- industrijska cona	137,0 ha
5.Območja za turizem	70,5 ha
6.Obala za kopanje	8,0 ha
7.Marina	22,0 ha
8.Luka	412,0 ha
9.Terminal	57,0 ha
10.Območje športno-rekreacijskih in zelenih površin	58,5 ha
11.Cestno omrežje	113,0 ha
12.Tirne naprave	28,0 ha
13.Terminal za tekoča goriva	11,0 ha
14.Območje čistilne naprave	11,0 ha
15.Pokopališče	5,0 ha
16.Mejni prehod	15,0 ha
17.I. območje kmetijskih zemljišč (enklave) ob pomolu III-1,25 Ankaran 1,75 Bivje 1,50	4,5 ha
18.II.območje kmetijskih zemljišč	136,5 ha
19.Gozdna zemljišča	8,5 ha

SKUPAJ

1.666,5 ha

Na obravnavanem območju bo leta 2000 živelo 38.550 prebivalcev ali 70 % vsega prebivalstva občine, na njem pa bo 21.800 delovnih mest.

3. Urbanistične oblikovalske usmeritve

Vsi posegi v naseljih se morajo prilagajati obstoječim prostorskim in oblikovnim značilnostim naselja oziroma območja v skladu s tukajšnjo tradicijo oblikovanja naselij in stavb ter ob upoštevanju tlorisne mreže naselij, višinskih in tlorisnih gabaritov ter silhuete naselij.

Pri oblikovanju objektov se morajo upoštevati značilni elementi (tipološki in materialni) avtohtone arhitekture. Nova stanovanjska območja se morajo urejati v smislu sodobnega urbanističnega oblikovanja, z nizkimi vertikalnimi gabariti in oblikovanjem zunanjim prostorom, vsebinsko naj predstavljajo kompaktno zaključeno celoto, ki izhaja iz reliefnih danosti območja.

Gostota naj glede na tip zazidave in značilnosti terena omogoča humano organizacijo naselja.

Pri oblikovanju industrijskih območij je potrebno izhajati iz zasnove industrijske soseke z odnosi med odprtim in pozidanim prostorom ter oblikovanjem kvalitetnega okolja znotraj con.

V akvatoriju koprskega zaliva mora biti režim plovbe in sidranja v skladu z namensko rabo. Predvidena širitev Luke mora v kontaktnem območju v največji možni meri ohraniti naravno obalno linijo kot pomembno krajinsko vrednost.

Pri oblikovanju prostora komunikacij je potrebno posebno pozornost posvetiti funkciji, značaju in vlogi posamezne komunikacije. Sistem planiranih mestnih vpadnic se bo močno odrazil v prostoru in bo pomenil nov vsebinski element mesta, zato mora biti oblikovan in vsebinsko zasnovan skladno s funkcijo in rabo obravnavanega in kontaktnega območja (zelenje, peš poti, kolesarske steze).

Pri površinskem pridobivanju rudnin je potrebna sprotna sanacija eksploatiranih površin in preprečevanje emisij z uporabo tehničnih rešitev in gostimi sestoji zelenja proti najbolj ranljivim kontaktnim območjem.

4.3.2.2.7. Krajinske zasnove

Pomemben element kvalitete človekovega življenja pa tudi uspešnega razvoja mnogih gospodarskih panog je zdravo in urejeno okolje z izraženo prostorsko identiteto, uravnoteženo ekološko strukturiranostjo ter ambientalnimi in krajinskimi značilnostmi, zato se krajinskemu urejanju posveča posebna pozornost, še posebej na območju izdelave krajinskih zasnov.

V občini Koper so izdelane krajinske zasnove za naslednja območja:

- območja Dragonje,
- območje Kraški rob in
- območje Rižane.

Pogoj za tako opredelitev posegov v prostor, ki bo sprejemljiva tako z razvojnih vidikov družbe kot z vidikov varovanja okolja in njegovih vrednot, je temeljito poznavanje načrtovanih posegov, vplivov, ki jih le-ti sprožajo in krajinsko-ekoloških vrednosti v prostoru.

a) Krajinska zasnova "Dragonja"

Reka Dragonja in območje ob njej je stičišče različnih družbenih interesov:

- zaradi ugodnih naravnih pogojev je območje privlačno za intenzivno kmetijstvo, kar zahteva regulacijo reke, zagotovitev vode za namakanje in izvedbo agromelioracije;
- zaradi naravnih vrednosti tega območja je močan tudi interes po varovanju območja v čimbolj prvobitni obliki in varovanju potencialov območja, ki temeljijo na današnjih značilnosti prostora.

Območje obdelave krajinskih zasnov je členjeno v dve območji z različno stopnjo obdelave:

- dno doline (območje direktnih posegov agromelioracije in regulacije),
- pobočja doline (širše vplivno območje posegov).

Ta členitev je potrebna zato, ker so krajinsko-ekološke vrednosti na dnu doline veliko bolj ogrožene zaradi planiranih posegov kot pobočja doline.

Detaljna ponazoritev meje je razvidna iz grafičnega dela.

Na podlagi do sedaj opravljene inventarizacije naravne dediščine območja, so bili za varovanje predlagani naslednji elementi območja:

- reka Dragonja s pritoki, naravni spomenik,
- kompleks apnenca, imenovan "stena" naravni spomenik.

Inventarizacija je še vedno v teku, zato je pričakovati, da bo ta seznam razširjen z novimi elementi.

Na podlagi valorizacijskih analiz je bilo območje členjeno na dele z različnimi stopnjami vrednosti tudi v naslednjih elementih:

- prostorske vrednosti fiziografska identiteta reke,
strukturna členjenost reke,
- ekološke vrednosti: območja z visoko vrstno diverziteto
območja zgornjih sukcesijskih stadijev
- vrednosti prostora za - rekreacijo - sprehodi, tek
- pikniki, igre na prostem,
- rekreacijsko kolesarjenje.
- izletništvo (naravoslovje)
- vizuelne vrednosti.

Zgoraj naštetje krajinske-ekološke vrednosti so ogrožene zaradi planiranih posegov (agromelioracij, regulacije in gradnje akumulacije) na tem območju.

Da bi nasprotujoče interese oblikovali tako, da bodo sprejemljivi tako z razvojnih vidikov družbe, kot z vidikov varovanja okolja, je potrebna:

- variantna opredelitev možnosti intenzivnega pridelovanja hrane in varovanja območja pred poplavami, ovrednotenje ekonomskih posledic in posledic na okolje vsake od predlaganih variant,
- odločitev za družbeno najustreznejšo varianto.

Osnovno izhodišče pri konkretnem projektiranju posega je zahteva, naj bo poseg oblikovan tako, da bo reka v največji možni meri (ekonomski in tehnični) ohranila naravne značilnosti (naravni kot z meandri, prodišči, prodnimi otoki, ipd.), predvsem pa tistih delov, ki so še posebno dobro strukturirani, ki imajo visoke rekreacijske vrednosti ali ki so vizualno najbolj atraktivni.

Najpomembnejše elemente naravne in kulturne dediščine je treba zavarovati tako, da ne bo ogrožena njihova integriteta.

Ker bo poseg kljub vsemu vplival na obstoječe krajinsko-ekološke značilnosti območja, je treba:

- zagotoviti biološkemu minimumu ustrezen stalen pretok vode,
- vzpostaviti nove, ekološko bogate biotope (npr. v presekanih mrtvih meandrih, na danes močno vlažnih delih, ipd.),
- z načinom zasaditve višjega drevja ali grmovja členiti velike obdelane površine na manjše površine in se tako z novim stanjem približati obstoječemu vizualnemu redu v prostoru.

b) Krajinska zasnova "Kraški rob"

Meje območja obdelave krajinske zasnove Kraški rob sovpadajo z jugo-jugozahodno mejo krajinskega parka Kraški rob in z republiško mejo proti vzhodu.

Območje krajinske zasnove Kraški rob je območje pomembnih krajinsko-ekoloških vrednosti, ima pa tako lego, da preko njega potekajo naravne povezave z notranjostjo Slovenije in naprej proti severu, zahodu in vzhodu, zato se območju ne morejo izogniti naslednji planirani posegi:

- gradnja plinovoda,
- gradnja avtoceste,
- gradnja daljnovoda,
- širitev železnice.

Območje zavzema južni-jugozahodni rob predlaganega Kraškega krajinskega parka. Glavne značilnosti krajinskega parka so naslednje:

- območje je znano kot "matični Kras", od koder je beseda kras prišla v svetovalno strokovno terminologijo;
- območje je bogato z značilnimi kraškimi pojavi (geomorfološki-površinski in podzemni-naravni spomeniki), flora in fauna (botanični in zoološki naravni spomeniki).

Na podlagi valorizacijskih analiz je bilo območje členjeno na dele z različnimi stopnjami vrednosti tudi v naslednjih elementih:

- ekološke vrednosti območja z visoko vrstno diverziteto
območja zgodnjih sekcesijskih stadijev
- vrednosti prostora
za alternativne rabe: rekreacija - sprehodi
- alpinizem
naravoslovni turizem
- vizualne vrednosti: vizualno visoko vreden prostor
razgledišča
vizualno zelo izpostavljen prostor
proti močno prometnemu koridorju

Dejavnosti bodo v prostor usmerjene v skladu z varstvenim režimom, ki velja za krajinske parke in ostalo tu prisotno naravno in kulturno dediščino.

Za vse tiste posege, ki niso v skladu z režimom, a se jim ni mogoče izogniti (avtocesta, daljnovod, železnica, plinovod) velja, da bodo njihovi negativni vplivi na okolje minimizirani s pomočjo naslednjih postopkov:

- s presojo vplivov planiranih dejavnosti na okolje bodo identificirani negativni vplivi in naravni sistemi, na katerih se ti odražajo,
- prostor bo členjen na segmente z večjo ali manjšo ranljivostjo za vrednote, ki bi jih povzročili planirani posegi.

Mikrolokacije posameznih posegov bodo izbrane na podlagi soočanja tehničnih, ekonomskih in varovalnih argumentov in sicer tako, da bodo negativni vplivi dejavnosti na okolje minimizirani.

Naselja bomo širili ob že obstoječih jedrih v skladnem prepletu z agrarnimi površinami, krajinskimi in ekološkimi pogoji in ob upoštevanju naravnih in kulturno-zgodovinskih vrednot prostora.

c) Krajinska zasnova "Dolina Rižane"

Meje območja obdelave krajinske zasnove doline Rižane potekajo po robu dna doline, na severu pa sovpadajo z južno mejo Kraškega krajinskega parka.

Dolina Rižane je stičišče različnih interesov:

- zaradi najkrajše zveze med Slovensko obalo in notranjostjo potekajo po njej glavna cesta, železnica in koridor predvidene avtoceste, zato je območje tudi vizualno zelo izpostavljeno;

- dolina se v spodnjem delu razširi in tu so najkvalitetnejša kmetijska zemljišča;
- v spodnjem delu done so nekateri industrijski objekti s tendenco širjenja; pod njimi je reka že precej onesnažena;
- ob izviru Rižane je predvidena akumulacija pitne vode;
- območje ob reki, posebno okrog izvira, je privlačno za rekreacijo.

Reka Rižana je bila uvrščena v varstveno skupino "naravna dediščina" (hidrološka, botanična in zoološka).

Na podlagi valorizacijskih analiz je bilo območje členjeno na dele z različnimi stopnjami vrednosti tudi v naslednjih elementih:

- ekološke vrednosti območja z visoko vrstno diverziteto
območja zgodnjih sukcesijskih stadijev
- vrednosti prostora za druge možne rabe rekreacija - sprehodi
- pikniki ob vodi
- vizualne vrednosti vizualno zelo izpostavljen prostor
proti močno prometnemu koridorju.

Pozorno krajinsko urejanje narekujejo elementi naravne dediščine, ostale krajinsko-ekološke vrednosti in dejstvo, da je to območje posebno poleti zelo frekventirano in da predstavlja prvi stik potnikov z obalo.

Vse pomembnejše infrastrukturne posege bomo zato podvrgli presoji s stališča vplivov na okolje in posege načrtovali tako, da bodo njihovi negativni vplivi na okolje minimizirani in v skladu z načeli urejanja krajine.

Rižano bomo v spodnjem delu sanirali, s tem bomo preprečili tudi onesnaževanje morja, obenem pa omogočili obstoj specifičnim ekosistemom, kar bo obogatilo ekološko pestrost območja. Reko bomo ustrezno ovrednotili tudi z rekreacijskega vidika.

Obsežne planirane melioracije in že meliorirane površine bomo prilagodili načelom krajinskega urejanja, kar bo prispevalo k ohranitvi ekološke stabilnosti prostora in podobe tradicionalne krajine.

Naselja bomo širili ob že obstoječih jedrih v skladnem prepletu z agrarnimi površinami, krajinskimi in ekološkimi pogoji in ob upoštevanju naravnih in kulturno-zgodovinskih vrednot prostora.

4.4. Družbeni sistem informiranja in javno obveščanje

Celovit dolgoročni razvoj družbenega sistema informiranja bomo zasnovali na podlagi izsledkov raziskovalne naloge Informacijski sistem na Slovenski obali, ki jo bomo sproti dograjevali v smeri strokovnega poglobljanja ter ga razvijali na podlagi Samoupravnega sporazuma o skupnih nalogah pri sodelovanju in izvajanju skupnih nalog pri načrtovanju, vzpostavljanju in delovanju informacijskih sistemov za podporo odločanju.

Nadaljevali bomo s prizadevanji za ohranitev in izpopolnjevanje vsebine in kvalitete lokalnih in regijskih sredstev javnega obveščanja ter sredstev javnega obveščanja za potrebe italijanske narodnosti (Primorske novice, Radio in Televizija Koper- Capodistria, La Voce del Popolo in drugo) ter skrbeli za njihovo tehnično posodabljanje ter usklajevanje s pridobitvami tehnološkega razvoja na tem področju.

4.5. Splošna ljudska obramba in družbena samozaščita

Dolgoročne cilje razvoja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite bomo uresničevali s stalnim povečevanjem učinkovitosti, mobilnosti in celovitosti obrambne in samozaščitne sposobnosti in odpornosti družbe za preprečevanje in obvladanje vseh vrst družbeno škodljivih pojavov v miru, učinkovitim delovanjem v primeru naravnih in drugih nesreč in v morebitnih izrednih razmerah ter v vojni.

To bomo dosegli tako, da bomo nadaljevali in krepili uresničevanje teh interesov in nalog pri razvoju organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih skupnosti in družbenih organizacij ter društev kot neločljive sestavine njihove redne dejavnosti.

Gospodarstvo in družbene dejavnosti je treba še naprej razvijati in usposabljeni v skladu s potrebami po krepitvi splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, zato bomo ukrenili vse potrebno za njihovo usposabljanje za hiter prehod na delo in delovanje v vseh razmerah in oblikah agresije.

Omogočali bomo usposabljanje prebivalstva, zlasti mladine, za izpolnjevanje obrambnih in zaščitnih nalog. Kadrovske in tehnične usposabljanje in pouk za splošno in učinkovito izpolnjevanje vseh nalog na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite mora biti še naprej prednostna družbena naloga.

Podpirali bomo tiste aktivnosti družbenih organizacij, ki prispevajo k organiziranju in usposabljanju delovnih ljudi in občanov za oboroženi boj in druge oblike odpora, k izpopolnjevanju znanstvenih, socialnih in drugih humanitarnih nalog, protipožarne zaščite, k širjenju telesne in tehnične kulture ter druge pomembne aktivnosti za splošno ljudsko obrambo in držbeno samozaščito.

Ob upoštevanju kadrovske, prostorske in materialne možnosti bomo zagotovili usklajen razvoj obrambnih in samozaščitnih sil, zlasti teritorialne obrambe narodne zaščite, civilne zaščite, sistema za opazovanje in obveščanje ter sistema upravnih zvez za uresničevanje zahtevnejših nalog obrambe, varnosti in zaščite.

Teritorialno obrambo bomo razvijali z upoštevanjem značilnosti njene vloge in funkcije v celotnem obrambno samozaščitnem sistemu in potreb sodobne doktrine in prakse oboroženega boja in obenem zagotovili njeno tehnično opremljanje, usposobljenost in mobilnost. Z načrtnim uveljavljanjem in krepitvijo narodne zaščite, kot najširše organizirane oblike obrambnega in samozaščitnega delovanja, bomo v skladu z razvojem teritorialne obrambe povečali skupno samozaščito in obratno moč ter povečali prostorske sposobnosti za vodenje oboroženega splošnega ljudskega odpora tudi v najtežjih razmerah dolgotrajne vojne. Z organizacijskimi in kadrovske ukrepi bomo povečali učinkovitost civilne zaščite in njeno usklajenost s potrebami temeljnih delovnih in življenjskih okolij. Poudarek bomo še naprej dajali zagotavljanju pogojev in priprav za izvajanje najpomembnejših ukrepov civilne zaščite, vključno z nadaljnjim izpopolnjevanjem zaklonske politike.

Dograjevali in posodabljali bomo avtonomni sistem upravnih zvez in zagotovljena bo njihova vključitev v ustreznem delu v mirodobne informacijske procese. Zagotovili bomo tudi dograjevanje sistema za opazovanje in obveščanja in neprekinjeno delo elementov tega sistema skladno s potrebami. Razdelan in uveljavljen bo enoten informacijski sistem za najpomembnejše potrebe splošne ljudske obrambe. Usposobili bomo tudi opazovalni sistem za spremljanje radioaktivnega sevanja in drugih škodljivih vplivov na okolje.

Prostorsko je za posebne namene opredeljeno območje na Debelem rtiču.

5. OBVEZNA IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO SREDNJEROČNIH PLANSKIH AKTOV

Samoupravne organizacije in skupnosti ter družbenopolitična skupnost so pri pripravi in sprejemanju svojih planskih aktov dolžne upoštevati naslednja obvezna izhodišča:

5.1. Obvezna izhodišča, ki jih za območje občine Koper določa dolgoročni plan SR Slovenije za obdobje od leta 1986 do leta 2000.

Kmetijstvo: - 1.območje kmetijskih zemljišč upoštevajoč spremembe namembnosti teh zemljišč, kakor je opredeljeno v tem planu na karti ... (upoštevano obvezno republiško izhodišče - razvoj luške infrastrukture)

Vodno

gospodarstvo - Območja zajetih in nezajetih pomembnejših vodnih virov
- Zasnova razmestitve regional vodovodov
- Zasnova razmestitve čistilnih naprav za odpadne vode z zmogljivostjo nad 10.000 E

Rudarstvo - Območja pomembnejših rezerv rudnin in mineralnih surovin

Naravna in kulturna

dediščina - Območja regijskih in krajinskih parkov

- Varstvena območja pomembnejših kulturnih spomenikov:

a. umetnostno-arhitekturni

- Hrastovlje - tabor in cerkev
- Koper - palače Almerigogna, Bergramoni-Tacco, De Belli, Brutti, Gravisi-Barbabanca, Fontico (mestna kašča), Perkavčeva hiša, Loggia, Pretorska palača, Mestno obzidje z Mudinimi vrati, Dapontejev vodnjak, stolnica, stavbe Gramscijev trg 4. in 5., Kreljeva ul.6, Ribiški trg 9.,10.,11. in 12., Sabinijeva 3, Obzidna 9., Župančičeva 23.
- Krkavče - župna cerkev Sv. Mihaela in kamen s figuralno upodobitvijo
- Podpeč - obrambni stolp

b. urbanistični - naselja

- Črni kal
- Gračišče
- Koper
- Koštabona
- Krkavče

c. etnološki

- Črni Kal h.št. 42
- Dekani, h.št. 131
- Gračišče, h.št. 27
- Hrastovlje, h.št. 27
- Podpeč, h.št. 5,6,20,30
- Rožar, h.št. 1

d. tehnični

- Osp - torklja

e. arheološko območje

- Jelarji.

Saniranje naravnih virov - Območja saniranja onesnaženosti zraka

Poselitev - Zasnova funkcije naselja Kopa v somestju Koper-Izola-Piran kot središča širšega regionalnega pomena

Promet - Zasnova omrežja magistralnih cest
- Zasnova omrežja glavnih železniških prog - I. in II. glavna proga
- Luka

Energetika - Zasnova prenosnega omrežja 110 kV, 220 kV
- Zasnova razmestitve magistralnih plinovodov.

5.2. Obvezna izhodišča, ki jih določamo s tem planom, so:

- zasnova območij drugih varovalnih gozdov
- zasnova območij gozdov s posebnim namenom
- zasnova razmestitve drugih površinskih zbiralnikov vode
- zasnova območij varstvenih pasov Rižane

- območja varovanja naravne in kulturne dediščine, ki bodo razglašena za naravno znamenitost oz. kulturni spomenik
- zasnova razmestitve čistilnih naprav za odpadne vode z zmogljivostjo pod 10.000 E (skupne in industrijske čistilne naprave)
- povečanje zmogljivosti čistilne naprave na 200.000 E
- zasnova razmestitve primarnih zbiralnikov za tranzit odpadnih voda
- zasnova drugih odsekov vodotokov potrebnih prednostne sanacije (vodotoki III. kakovostnega razreda, regulacija, morje III. in IV. kakovostnega razreda)
- zasnova omrežja središč ožjega regionalnega pomena
- zasnova omrežja središč občinskega pomena
- zasnova omrežja pomembnejših lokalnih središč
- zasnova omrežja lokalnih središč
- zasnova prometnega omrežja (regionalne ceste, lokalne ceste, marina, avtobusne postaje)
- ureditveno območje mesta Koper
- meja ureditvenega območja mesta Koper
- ureditvena območja drugih naselij
- druga ureditvena območja
- naselja z značilnimi turističnimi in zdraviliškimi funkcijami
- krajinska zasnova območja Rižane, krajinska zasnova Kraški rob in krajinska zasnova doline Dragonje
- pomembnejše PTT omrežje
- površinski zbiralnik za oskrbo s pitno vodo
- popravna območja
- območja sanacije odlagališč
- zasnova območij drugih mineralnih surovin (raziskovalno območje, pridobitveno območje).

6. URESNIČEVANJE DOLGOROČNEGA PLANA

6.1. Načini urejanja območij s prostorskimi izvedbenimi akti

Opredelitev načinov urejanja s prostorskimi izvedbenimi akti temelji na sledečih načelih:

6.1.1. Načini urejanja območij v ureditvenem območju mesta Koper

1. Prostorske ureditvene pogoje (PUP) bomo izdelali za:

- zgrajene dele mesta, kjer je bil prostorski izvedbeni akt že realiziran;
- območja, za katera ni predvidena izdelava prostorskih izvedbenih načrtov;
- za dele območij, za katera je predvidena izdelava prostorskih izvedbenih načrtov pa ti ne bodo sprejeti v tekočem srednjeročnem obdobju;
- za nujne dopolnitve pretežno že zgrajenih območij.

2. Z zazidalnimi načrti (ZN) bomo urejali:

- vsa območja za stanovanjsko, industrijsko, turistično, luško, obrtno, športno-rekreacijsko dejavnost ter marino;
- manjša območja graditve s prevladujočo rabo;
- specifične objekte in ureditve (zahtevni javni objekti ali skupine manj zahtevnih javnih objektov).

3. Ureditvene načrte (UN) bomo izdelali za:

- posamezna območja v zgodovinskem mestnem jedru;
- posege v prostor, ki niso graditev, vendar predstavljajo večjo trajno spremembo prostora (zelene, rekreacijske, melioracijske površine, pokopališča).

4. Lokacijske načrte (LN) bomo izdelali za:

- gradnjo infrastrukturnih objektov in naprav.

6.1.2. Načini urejanja območij izven ureditvenega območja mesta Koper

1. Prostorske ureditvene pogoje bomo izdelali za:

- vsa manjša naselja, ki nimajo večjih razvojnih potreb v prostorsko zaokroženih območjih ter razpršeno graditev objektov;
- ves odprti prostor kot je opredeljeno na karti...
- dele območij za katere je predvidena izdelava prostorskih izvedbenih načrtov pa ti ne bodo sprejeti v tekočem srednjeročnem obdobju.

2. Z zazidalnimi načrti bomo urejali pomembnejša naselja (celota ali del), kjer bo potekala kompleksna gradnja in imajo glede dosežene stopnje razvoja v omrežju naselij pomembnejšo vlogo in predviden razvoj.

3. Z ureditvenimi načrti bomo urejali predvsem tista naselja, ki so iz naravovarstvenega ali kulturno-spomeniškega ozira pomembnejša za ohranitev in varovanje kulturne in naravne dediščine; z ureditvenimi načrti pa tudi naselja kjer je v naselju ali njegovem delu predvidena dopolnilna gradnja, obnavljanje in vzdrževanje obstoječe gradbene strukture ter komunalne in prometne ureditve.

6.1.3. Pregled območij urejanja z vrstami prostorskih izvedbenih aktov

Na podlagi načel opredeljujemo sledeča območja urejanja v ureditvenem območju mesta Koper ter izven njega in vrste prostorskih izvedbenih aktov:

Zap.

št. Dejavnost Oznaka Območje Vrsta PIA

A UREDITVENO OBMOČJE MESTA KOPER

1. Industrijska območja	I 1	Tomos	PUP		
	I 2	Cimos	PUP		
	I 3	Komunal.indus.	PUP		
	I 4	Indust.cona Sermin	ZN,PUP		
	I 5	Lama, Iplas	ZN,UN,PUP		
	I 6	Obrtne cone	ZN		
2. Promet	P 1	Luka	ZN,PUP,LN		
		Prom.term.	ZN,PUP		
3. Centralne dejav.	C 1	Historično mestno jedro	UN, PUP		
	C 1-1	Območje Pokraj.arhiv	UN		
	C	1-2		Območje	telovadn.
	C	1-3			Bošadruga
UN					
UN					
	C 1-4	Velika vrata JLA	UN		
	C	1-5		Prešernov	trg
UN					
4. Stanovanjska gradnja	S 1	Semedela-Žusterna	ZN, UN, PUP		
	S 2	Olmo	PUP		
	S 3	Šalara	PUP		
	S 4	Bertoki (pretežna raba)	PUP,UN		
	S 5	Prade (pretežna raba)	ZN		
	S 6	Škofije (pretežna raba)	PUP, ZN, UN		
	S 7	Ankaran (pretežna raba)	PUP, ZN		
	S 8	ob Šmarski cesti	PUP, ZN		
5. Servisi	SE	Kare ob vzhodni vpadnici	ZN		
6. Turistično-	T 1	Obala Žusterna	UN, PUP		

rekreacijska dejavnost	T 2	Marina	ZN
	T 3	Obala Ankaran	UN, PUP
	T 4	Štud.cent.Ankaran	UN
	T 5	Debeli rtič	ZN

7. Ostalo OP r Odprti prostor PUP, UN

b. IZVEN	K 1	KS Škocjan	
UREDITVENEGA OBMOČJA		a. območje naselij	PUP, ZN
MESTA		b. odprti prostor	PUP, UN, LN
	K 2	KS Vanganel	
		a. območje naselij	PUP, ZN
		b. odprti prostor	PUP
	K 3	KS Marezige	
		a. območje naselij	PUP, ZN
		b. odprti prostor	PUP
	K 4	KS Šmarje	
		a. območje naselij	PUP, ZN, UN
		b. odprti prostor	PUP
	K 5	KS Hrvatini	
		a. območje naselij	PUP, ZN
		b. odprti prostor	PUP
	K 6	KS Dekani	
		a. območje naselij	PUP, ZN
		b. odprti prostor	PUP, LN
	K 7	KS Črni kal	
		a. območja naselij	PUP, ZN, UN
		b. odprti prostor	UN, PUP, LN
	K 8	KS Bertoki	
		a. območje naselij	PUP
		b. odprti prostor	PUP, LN
	K 9	KS Pobegi-Čežarji	
		a. območje naselij	PUP
		b. odprti prostor	PUP
	K 10	KS Pridvor	
		a. območje naselij	UN, PUP
		b. odprti prostor	PUP
	K 11	KS Gračišče	
		a. območje naselij	PUP, ZN
		b. odprti prostor	PUP
	K 12	KS Gradin	
		a. območje naselij	PUP
		b. odprti prostor	PUP
	K 13	KS Boršt	
		a. območje naselij	PUP
		b. odprti prostor	PUP

Za vse infrastrukturne objekte in naprave je predvidena izdelava lokacijskih načrtov.

Vse večje melioracije se urejajo na podlagi ureditvenih načrtov, manjše pa na podlagi prostorskih ureditvenih pogojev.

6.2. Merila za ugotavljanje odstopanj od sprejetega dolgoročnega plana

V primerih spremenjenih družbenoekonomskih pogojev gospodarjenja, kar bo narekovalo družbeno utemeljeno potrebo po odstopanju od usmeritev dolgoročnega plana, morajo biti ustrezne spremembe in dopolnitve tega plana obravnavane in sprejete po postopku, kot ga določa zakon.

6.3. Program dodatnih raziskav, analiz in študij

Za spremljanje, uresničevanje in dopolnjevanje dolgoročnega plana ter za dokončno odločanje o urejanju prostora v postopku priprave srednjeročnih družbenih planov občine so potrebne naslednje dodatne raziskave, analize oziroma študije:

- primerjalna ocena urbanih stroškov za urbanistično zasnovo mesta Koper
- študija ravnanja s posebnimi odpadki
- izdelava geotehnične karte Škocjanskega zaliva
- nadaljevanje hidrotehničnih in drugih raziskav za zagotovitev vodne oskrbe
- študija prometnih povezav z zaledjem z vidika potreb Luke
- interdisciplinarna študija razvitosti podeželja ter njegovih razvojnih možnosti
- pridobivanje kamna in drugega gradbenega materiala
- energetska oskrba ureditvenega območja
- preskus možnosti uporabe odvečne toplotne energije v industriji za kmetijske namene
- obnova in vzdrževanje katastra onesnaževalcev in obremenjevalcev okolja
- trajni monitoring morja
- preverjanje onesnaženosti zraka ter verifikacija dosedanjih raziskav
- variantna opredelitev možnosti intenzivnega pridelovanja hrane in varovanja območja pred poplavami v porečju Dragonje
- proučitev možnosti uporabe očiščene odpadne vode iz centralne čistilne naprave za tehnološke namene
- izdelava strokovnih podlag za gozdnogospodarski načrt in za razglasitev varovalnih gozdov
- raziskave za razširitev obstoječih površin za pridobivanje kamnitih agregatov.

6.4. Naloge, ki jih mora občina opraviti skupaj z drugimi občinami za zagotavljanje skladnega dolgoročnega razvoja:

- varovanje vodnega vira Rižane - Izola, Piran, Sežana, Ilirska Bistrica, Buzet,
- zagotavljanje vodne oskrbe - Izola, Piran, Sežana, Postojna, Buje, Buzet, Skupnost občin Rijeka,
- sanacije odpadkov - Izola, Piran,
- odlaganje odpadkov - Izola, Piran,
- varovanje naravne dediščine: Regijski - krajinski park Kraški rob (Sežana) in naravni spomenik Dragonje (Piran),
- intenzifikacija kmetijstva v povodju Dragonje - Izola, Piran, Buje,
- zagotovitev bolnišničnega zdravstva - Izola, Piran, Sežana, Ilirska Bistrica, Postojna, Skupnost občin Rijeka,
- plinovodno omrežje - Izola, Piran, Sežana, Skupnost občin Rijeka,
- obramba pred točo - Izola, Piran, Sežana, Ajdovščina, Nova Gorica in preko pristojnih organov SRS in SFRJ - republika Italija,
- delovanje Pokrajinskega arhiva - Izola, Piran, Sežana, Ilirska Bistrica, Postojna,
- delovanje Pokrajinskega muzeja in Osrednje knjižnice - Izola, Piran,
- srednje usmerjeno izobraževanje - Izola, Piran
- pravosodje - Izola, Piran, Sežana, Ilirska Bistrica, Postojna.

6.5. Druge naloge

Za uspešno uresničevanje ciljev in usmeritev dolgoročnega plana je potrebno v srednjeročnem planskem obdobju izvesti naslednje naloge in ukrepe:

- pospešiti razvoj informacijskega sistema za potrebe priprave in spremljanja izvedbenih aktov v občini in mestu Koper.

7. GRAFIČNE PRILOGE

Sestavni del tega dolgoročnega plana so grafične priloge - karte, ki obsegajo tematske karte odločitev v merilu 1:25000, urbanistične in krajinske zasnove v merilu 1:5000 na osnovi temeljnega topografskega načrta (TTN) ter topografsko dokumentacijo v merilu 1:5000 na osnovi preglednega katastrskega načrta (PKN). Posamezni sklopi kart obravnavajo sledečo vsebino (numerična oznaka vsebine je tudi oznaka karte):

7.1. Tematske karte (1:25000)

- 7.1.1. Zasnova funkcij naselij v obrežju naselij in zasnova gravitacijskih območij
- 7.1.2. Zasnova namenske rabe
- 7.1.3. Zasnova kmetijskih zemljišč
- 7.1.4. Zasnova gozdnih zemljišč

- 7.1.5. Zasnova vodnogospodarskih ureditev
- 7.1.6. Zasnova območij naravne dediščine
- 7.1.7. Zasnova kulturne dediščine
- 7.1.8. Zasnova prometne infrastrukture
- 7.1.9. Zasnova telefonskega omrežja
- 7.1.10. Zasnova energetskega omrežja
- 7.1.11. Zasnova vodovodnega omrežja
- 7.1.12. Zasnova kanalizacijskega omrežja
- 7.1.13. Zasnova sanacije naravnih virov
- 7.1.14. Usmeritve za urbanistično - krajinsko oblikovanje in varovanje krajinsko ekoloških vrednot
- 7.1.15. Zasnova urejanja prostora s prostorskimi izvedbenimi akti
- 7.1.16. Ureditve prostora za obrambo in zaščito

7.2. Urbanistične in krajinske zasnove (TTN 1:5000)

7.2.1. Urbanistična zasnova mesta Koper

- 7.2.1.1. - Zasnova namenske rabe
 - Načini urejanja
- 7.2.1.2. - Zasnova prometne in komunalne infrastrukture
- 7.2.1.3. - Zasnova vodnogospodarske ureditve

7.2.2. Krajinska zasnova krajinskega parka Kraški rob

- 7.2.2.1. - Zasnova namenske rabe
 - Usmeritve za krajinsko-urbanistično urejanje in varovanje krajinsko ekoloških vrednot
 - Načini urejanja
- 7.2.2.2. - Zasnova prometne in komunalne infrastrukture

7.2.3. Krajinska zasnova doline Rižane

- 7.2.3.1. - Zasnova namenske rabe
 - Usmeritve za krajinsko-urbanistično urejanje in varovanje krajinsko ekoloških vrednot
 - Načini urejanja
- 7.2.3.2. - Zasnova prometne in komunalne infrastrukture

7.2.4. Krajinska zasnova doline Dragonje

- 7.2.4.1. - Zasnova namenske rabe
 - Usmeritve za krajinsko-urbanistično urejanje in varovanje krajinsko ekoloških vrednot
 - Načini urejanja
- 7.2.4.2. - Zasnova prometne in komunalne infrastrukture

7.3. Kartografska dokumentacija (PKN 1:5000)

- Zakonsko varovana območja

7.4. Izvirniki grafičnih prilog

Grafične priloge tega dolgoročnega plana so izdelane v sedmih izvirnikih, ki so namenjeni oz. jih hranijo:

- arhiv Skupščine občine Koper
- Občinski komite za družbeno planiranje, gospodarstvo in finance Koper
- Občinski komite za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve Koper
- Geodetska uprava Skupnosti obalnih občin Koper
- Kmetijska zemljiška skupnost Koper
- delovna organizacija Invest biro Koper
- upravni organi Socialistične republike Slovenije